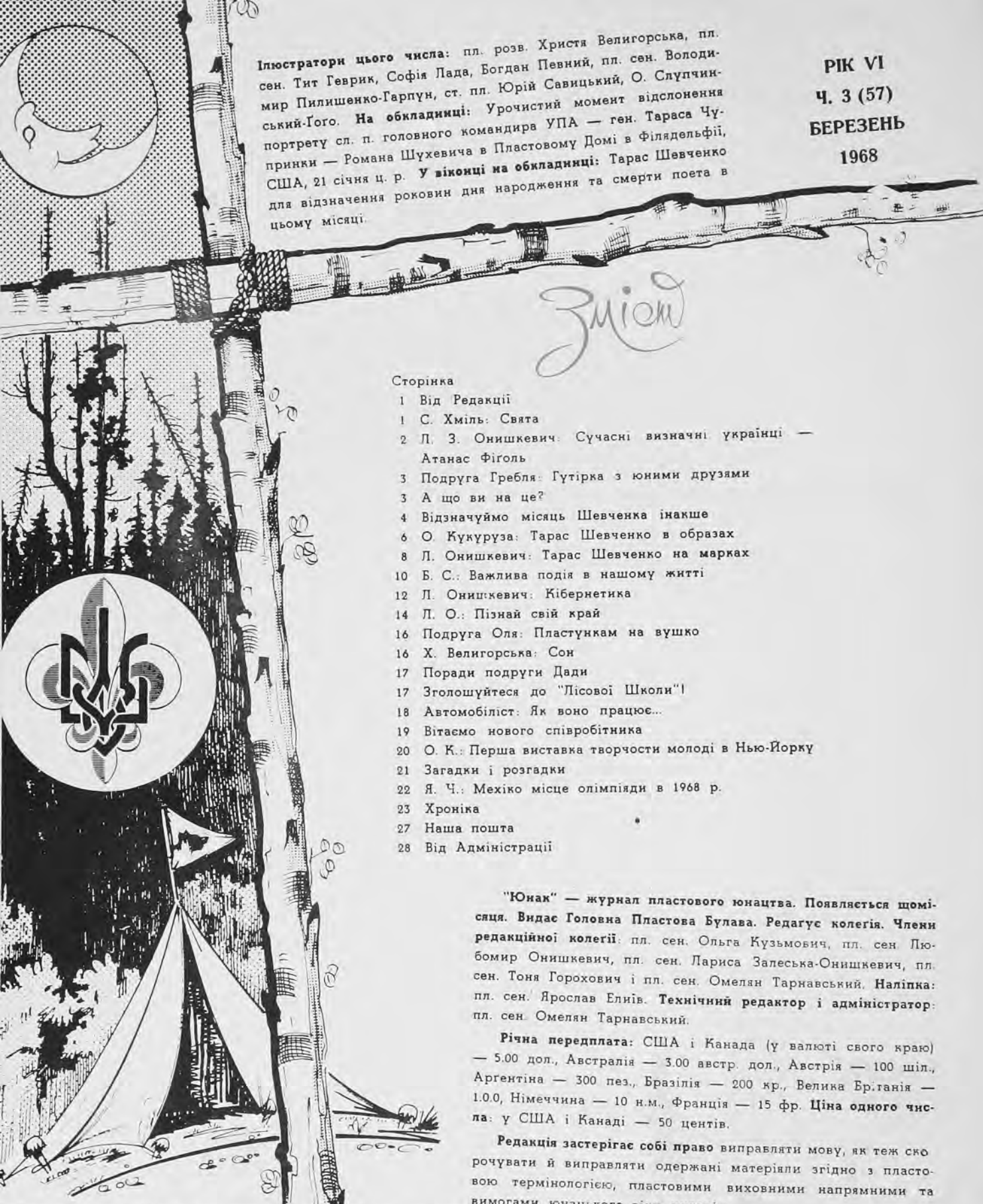

ЮНАК

БЕРЕЗЕНЬ 1968 МАРСН

Ілюстратори цього числа: пл. розв. Христя Велигорська, пл. сен. Тит Геврик, Софія Лада, Богдан Певний, пл. сен. Володимир Пилишенко-Гарпун, ст. пл. Юрій Савицький, О. Слупчинський-Гого. На обкладинці: Урочистий момент відслонення портрету сл. п. головного командира УПА — ген. Тараса Чупринки — Романа Шухевича в Пластовому Домі в Філадельфії, США, 21 січня ц. р. У віконці на обкладинці: Тарас Шевченко для відзначення роковин дня народження та смерті поета в цьому місяці.

РІК VI
Ч. 3 (57)
БЕРЕЗЕНЬ
1968

Сторінка

- 1 Від Редакції
- 1 С. Хміль: Свята
- 2 Л. З. Онишкевич: Сучасні визначні українці — Атанас Фіголь
- 3 Подруга Гребля: Гутірка з юними друзями
- 3 А що ви на це?
- 4 Відзначуймо місяць Шевченка інакше
- 6 О. Кукігуза: Тарас Шевченко в образах
- 8 Л. Онишкевич: Тарас Шевченко на марках
- 10 Б. С.: Важлива подія в нашому житті
- 12 Л. Онишкевич: Кібернетика
- 14 Л. О.: Пізнай свій край
- 16 Подруга Оля: Пластункам на вушко
- 16 Х. Велигорська: Сон
- 17 Поради подружки Дади
- 17 Зголошуйтеся до "Лісової Школи"!
- 18 Автомобіліст: Як воно працює...
- 19 Вітаємо нового співробітника
- 20 О. К.: Перша виставка творчості молоді в Нью-Йорку
- 21 Загадки і розгадки
- 22 Я. Ч.: Мехіко місце олімпіади в 1968 р.
- 23 Хроніка
- 27 Наша пошта
- 28 Від Адміністрації

"Юнак" — журнал пластового юнацтва. Появляється щомісяця. Видас Головна Пластова Булава. Редагус колегія. Члени редакційної колегії: пл. сен. Ольга Кузьмович, пл. сен. Любомир Онишкевич, пл. сен. Лариса Залеська-Онишкевич, пл. сен. Тоня Горохович і пл. сен. Омелян Тарнавський. Наліпка: пл. сен. Ярослав Еліїв. Технічний редактор і адміністратор: пл. сен. Омелян Тарнавський.

Річна передплата: США і Канада (у валюті свого краю) — 5.00 дол., Австралія — 3.00 австр. дол., Австрія — 100 шіл., Аргентина — 300 пез., Бразилія — 200 кр., Велика Британія — 1.00, Німеччина — 10 н.м., Франція — 15 фр. Ціна одного числа: у США і Канаді — 50 центів.

Редакція застерігає собі право виправляти мову, як теж скорочувати й виправляти одержані матеріали згідно з пластовою термінологією, пластовими виховними напрямними та вимогами юнацького віку читачів.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: Mrs. Olha Kuzmowycz, 221 Fire Island Ave., Babylon, N. Y., 11702, U.S.A.

АДРЕСА АДМІНІСТРАЦІЇ: YUNAK MAGAZINE, 2199 Bloor Street West, Toronto 9, Ontario, Canada.

YUNAK — a Ukrainian Monthly Magazine, published by PLAST, Ukrainian Youth Ass'n, 2199 Bloor St. West, Toronto 9, Ont.

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.

В Поклін Козареви

Дорогі Подруги і Друзі!

Цей сірий місяць березень, із першим подихом близької весни та неспівливими квітками, що пробиваються крізь замерзлу землю, посвячуємо, звичайно, пам'яті Тараса Шевченка.

Цим разом хочемо відзначити його інакше — більше активно — із справжнім почуттям провесни та нового життя, нових думок та ідей.

Тому на цей час залишили ми радісне повідомлення усім нашим читачам та прихильникам, що редакція «Юнака» поширилася через створення молоді редколегії, до якої досі згодилися увійти: Вава Бачинська, Іван Бережницький, Катерина Горбач, Оленка Гординська та Олег Ільницький.

Усі вони — молоді старші пластуни і пластунки, які мають через свій вік або через виховну працю безпосереднє і дуже близьке відношення до проблем і способу думання нашого теперішнього юнацтва. Усі вони вже не раз пробували свого пера на сторінках «Юнака», а від цього місяця стоятимуть не лише із своєю творчістю, але й порадами та ідеями до допомоги в редагуванні нашого журналу.

Надіємося, що до цієї першої групи «молодої редколегії» дійде ще й більше імен тих наших молодших подруг і друзів, які допоможуть утримати наш журнал дійсно юнацьким — змістом, а рівночасно своєю оригінальною письменницькою творчістю будуть йти вперед, щоб сягати «стовпів, що підпирають небо»...

СВЯТА

Приходять свята яскравими маршами,
І ми до них навіть звикли.
Дуже багато на долю нашу
Свят від народження випало.

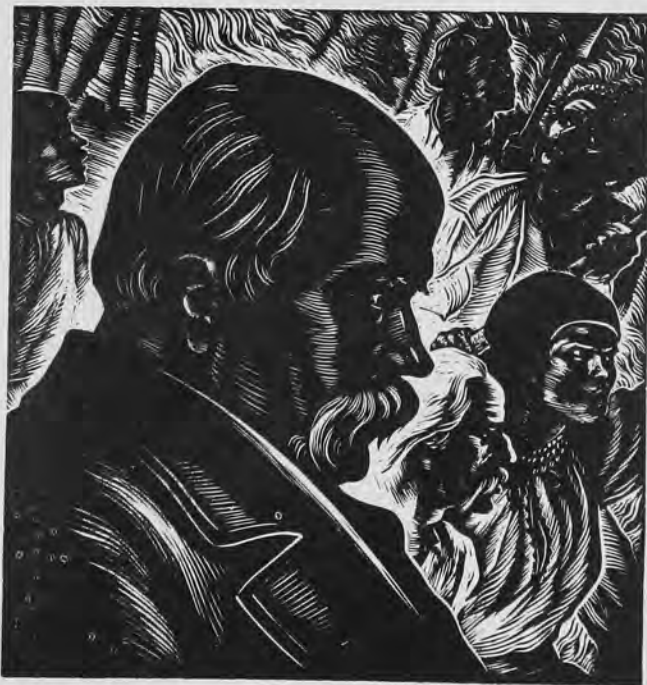
Дуже багато. У світлій течії
Ми пливемо безжурно і весело.
Ми, на голодну смерть не приречені,
Знаємо тільки соняшні весни,

Злобучі батьківським подвигом,
Зігріті промінням милрим.
І кожне свято — пам'ятник гордим,
І кожне свято — пам'ятник мужнім.

Стукає радість в груди людей.
Ступаємо в юність крилато.
Нехай хоч один, нами пройдений день,
Стане для інших святом.

Світлана Хміль

(народилася 1949 р. на Київщині)
Із антології нової української поезії
«Шістдесят поетів шістдесятих років». В-во «Пролог» 1967 р.

ЗАПОВІТ

Гармонізація Л. Ревуцького

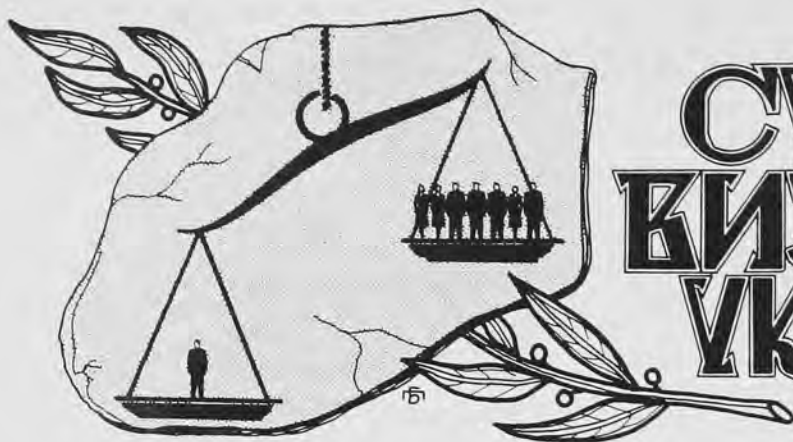

Щоб лани широкополі,
І Дніпро, і кручі
Було видно, було чути, } двічі
Як реве ревучий.

Поховайте та вставайте,
Кайдани порвіте
І вражою злою кров'ю } двічі
Волю окропіте.

І мене в сім'ї великій,
В сім'ї вольній, новій,
Не забудьте пом'янути } двічі
Незлим тихим словом.

Т. Шевченка

СУЧАСНІ ВИЗНАЧНІ УКРАЇНЦІ

ПОЛІТИКА

Д-р АТАНАС ФІГОЛЬ

Юнаком він захоплювався мандрівництвом, видавав журнал гуртка пластових юнаків «Зозуля» у Станиславові, організував концерти курінної мандолінової оркестри — а тепер, він, як пластун, виконує свої обов'язки і поза Пластом — як голова Виконного Органу Української Національної Ради — уряду Української Народньої Республіки в екзилі.

Атанас Фіголь народився 11-го травня 1908 року в Коломиї. Був учнем української гімназії у Станиславові, а 1932 року закінчив студії на математично-природничому факультеті Львівського Університету. Він був тоді спіредактором студентського журналу «Студентський Шлях». За своїх студентських років він зацікавився тепер уже загально відомою подією — боєм під Крути. Він шукав джерельних відомостей про цей бій, а в архівах Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові віднайшов вірш Павла Тичини про Крути — і цим допоміг розпочати традицію відмічування цієї річниці.

Ділянка економії була також завжди темою зацікавлення Атанаса Фіголя, бож він і активно працював у розбудові приватного купецтва в Галичині. Пізніше він закінчив у Берліні студії економії дипломом 1941 року. Три роки пізніше він осягнув докторат із права на Українському Вільному Університеті у Празі. До кінця 2-ої світової війни д-р Фіголь три роки займався ко-

ординацією допомоги та опіки над юнаками та робітниками, які були силоміць вивезені німцями до Німеччини на працю. У цей час він також співпрацював із проф. В. Кубійовичем в Українському Центральному Комітеті у Львові.

Коли 1945 року відновився Пласт, пл. сен. Атанас Фіголь, член 3-ого куреня «Лісові Чорти», став головою центрального пластового проводу у вільному світі — Головною Пластовою Старшини. Він уважав, що Пласт мусить мати для дорослих членів свій дискусійний журнал, і тому 1950 року відновив появу журналу «Пластовий Шлях», який і тепер виходить.

Уже близько двадцять років д-р Фіголь займається фінансово-адміністративними справами для видання Енциклопедії Українознавства (він є також її співредактором), яку видає Наукове Товариство ім. Шевченка в Сарселі, Франція. Рівночасно наш видатний пластовий сеньйор є доцентом Українського Технічно-Господарського Інституту в Мюнхені.

Д-р Фіголь завжди цікавився організаторськими справами, і тому часто виконував функції, які заторкали ці справи. Саме це довело його до глибших студій кібернетики, про яку він написав книжечку 1966 року під назвою «Кібернетика, її виникнення і значення». Д-р Фіголь любить спорт і займається гірським мандрівництвом. Він є одружений і має 21-річного сина.

Друг Фіголь завжди був переконаний, що молодий пластун має вирости на зрілого і зразкового громадянина. Він вважає, що політика — це завершення і досконалення суспільного ладу, — і тому треба брати в ній участь. Та при тому він не належить до ніякої української політичної партії, і його як безпартійного, обрано на голову Виконного Органу УНР-ади.

Лариса З. Онишкевич

Дорогі Друзі і Подруги!

Березень — це місяць Шевченка. У школах, у Пласті святкуватимемо Шевченківські Роківини, вивчатимемо його творчість і життя. Бо все це скріплюватиме наші переживання і думки про ті ідеали, якими жив поет і боровся за них.

Та нам треба користати із Шевченкової духової сили щораз частіше, щораз жадібніше. Іван Дзюба, відомий критик в Україні, указує на Шевченкову творчість як на очистний і животворний вогонь. Читаючи «Кобзаря», ми можемо, як під час сповіді, очиститися від національних гріхів. Ми скріплюємо почуття гідності, збагачуємося такими почуттями як от: відрізка до асиміляції, рабства, зрадництва, національної неутральности, кар'єризму. Шевченкова творчість є животворчим вогнем через те, що вона зрушує і найбайдужніших своєю щирістю і глибиною почувань любови до ідеалів волі, добра, краси і правди.

Шевченкове життя і творчість можуть послужити пластунам безліччю прикладів про пластову поставу, вчинки, переживання і думки людини, яку намагається виховати Пласт. Ось розгорнімо «Кобзаря», «Шлях Велетня» (Н. Лівичко-Холодної), «Життя Тараса Шевченка» (Павла Зайцева), учуймося в рядки, що в них Поет просить від Бога нічого особистого, але «святої правди голос новий» на те, щоб огненним словом збудити любов до України, а поруч із цим і пекучий сором за тих, що стали «підніжками Москви» чи «варшавським сміттям». Слідкуймо за тим, якою особливістю була цікавість Тараса-дитини, коли хотів знати, як «стовпи підпирають небо», як сталося, що в таких несприятливих обставинах Шевченко зумів самотійно зглибити всю минувшину і сучасність України і заговорити про неї так, як ніхто перед ним? І звідки у кріпака, що не мав волі до 24 року життя, взялася відвага казати: «Раби з кокардою на лобі! Лакеї в золотій оздобі. Онука, смітка з помела Їго величества».

Треба нам знати, юні Друзі, що Шевченкова творчість перекладена на десятки різних світових мов, що нашому Поетові збудовано пам'ятників більше як будь-кому іншому у світі. Кожний український поет і письменник другої половини дев'ятнадцятого сторіччя свою національну свідомість черпав із творчості Шевченка.

І ми почерпнемо із творів Шевченка, немов із джерела, безліч цілющих думок і переживань, щоб скріпити себе духово, щоб очиститися від гріхів супроти Вітчизни, щоб віднайти глибокий глузд нашого життя, щоб пожити наші серця «нестямною» любов'ю до ідеалів.

Тож зглиблюймо Шевченка, вивчаймо його «золоті думки» і застосовуймо їх до нашого щоденного життя. Редакція «Юнака» палітиме, коли одержить від усіх Вас думки-пояснення оцих слів: Не дай спати ходячому, серцем завмирати і гнилою колодою по сівту валятись. А дай жити, серцем жити і людей любити...»

У якому творі, коли і де написав поет ці слова? Пишіть про Шевченківські дні у Вашому гуртку, курені, осередку!

Ваша подруга Гребля

А що на це?

«Є ДОВОЛІ ВЕЛИКА ЧАСТИНА СТАРШИХ ПЛАСТУНІВ, ЯКІ УВАЖАЮТЬ, ЩО СТАРШЕ ПЛАСТУНСТВО ПОВИННО МАТИ ТАКІ САМІ ПРИВІЛЕЇ ТА ПРАВА ЯК СЕНЬЙОРАТ, А НЕ БУТИ ЯК ДОСІ ТРЕТІМ ВИХОВНИМ УЛАДОМ. ЗОКРЕМА ВОНИ БАЖАЮТЬ ПОЛЕКШИ У ВИКОНУВАННІ ВИМОГ ПЛАСТОВОГО ЗАКОНУ ТА ІНШИХ ПЛАСТОВИХ ОБОВ'ЯЗКІВ».

А що Ви на це? Багато із Вас у короткому вже часі перейде до УСП і напевно ця проблема вже тепер Вам близька.

Чи думаєте, що старше пластунство справді треба інакше трактувати як досі, чи вважаєте, що тут треба змін та яких. Чи границі віку старшого пластунства, що тепер у різних країнах різні (від 17 до 28 років життя), правильні чи може треба б і їх змінити?

Відповіді прохаємо слати до редакції «Юнака» до 30 квітня, на адресу, подану на 2-гій сторінці обкладинки.

ВІДЗНАЧУЙМО МІСЯЦЬ ШЕВЧЕНКА ІНАКШЕ

Ми вже так усі звикли до того, що в місяці березні треба відзначити роковини Тараса Шевченка меншим або більшим концертом, програма якого є кожного року подібна. Звичайно, відбуваємо це як ще одне обов'язкове святкування, які інколи нас так утомлюють — і та тому кінець Шевченкові.

Часом ще у школі українознавства або в курені відбуваються змагання у вивченні віршів, ще одна внутрішня імпреза, і на цьому ми ніби виконали свій патріотичний обов'язок.

А чому б не змінити у цьому році оцей шаблон?

Усі Ви, юнаки та юначки, ходите до школи у своїх місцях поселення. Спробуйте познайомити свою класу із Шевченком. Учителі напевно на це погодяться, якщо зробите це у відповідній формі. Поінформуйте їх, що пам'ятники Шевченкові стоять у Києві, Харкові, Москві, Вашингтоні, Вінніпезі та Квритибі, що його твори перекладені на 52 різні мови світу, покажіть також декілька із його картин. А для кращого пізнання Шевченка продеклямуйте його вірш тією мовою, що Вас зобов'язує у Вашій школі.

Для цього подаємо Вам внизу переклад вірша «Мені однаково» мовами країн, у яких поселені українці та де живуть наші читачі, а саме: по-англійському, еспанському, німецькому та французькому.

Бажаємо Вам, Друзі і Подруги, гарного успіху у цьому завданні та будемо радіти, як напишете нам до редакції, що і як Ви зробили, щоб у такий спосіб відзначити роковини Тараса Шевченка.

МЕНІ ОДНАКОВО...

Мені однаково, чи буду
Я жить в Україні, чи ні.
Чи хто згадає, чи забуде
Мене в снігу на чужині —
Однаковісінько мені.
В неволі виріс меж чужими,
І, неоплаканий своїми,
В неволі, плачучи, умру,
І все з собою заберу,
Малого сліду не покину
На нашій славній Україні,
На нашій — не своїй землі.
І не пом'яне батько з сином,
Не скаже синові: — Молись.
Молися, сину: за Вкраїну
Його замучили колись. —
Мені однаково, чи буде
Той син молитися, чи ні...
Та не однаково мені,
Як Україну злії люди
Присплять, лукаві, і в огні
Її, окраденую, збудять...
Ох, не однаково мені.

I CARE NOT

I care not, shall I see my dear
Own land before I die, or no,
Nor who forgets me, buried here
In desert wastes of alien snow;
Trough all forget me, — better so.

A slave from my first bitter years,
Most surely I shall die a slave
Ungraced of any kinsmen's tears;
And carry with me to my grave
Everything; and leave no trace,
No little mark to keep my place
In the dear lost Ukráina
Which is not ours, though our land.
And none shall ever understand;
No father to his son shall say:
— Kneel down, and fold your hands, and pray;
He died for our Ukráina.

I care no longer if the child
Shall pray for me, or pass me by.
One only thing I cannot bear:
To know my land, that was beguiled
Into a death-trap with a lie,
Trampled and ruinen and defiled...
Ah, but I care, dear God; I care!

[1847]

E. L. Voynich

MIR IST ES GLEICH...

Mir ist es gleich, ob mir noch Tage
in meiner Ukraine winken,
ob in der Fremde Schneegefilden
ich in Vergessenheit versinke —
ganz einerlei ist's mir, fürwahr! —
Als Sklave wuchs ich manches Jahr,
als Fremdling auf, der Heimat fern;
der Heimat fern, den Lebenslauf
beschliess ich bald, und unbeweint
dem Grabe mich der Tod vereint!
Die kleinste Spur wird kaum sich finden
von meinem Sein in kurzer Frist
in unsrer schönen Ukraine
die dennoch unser Land nicht ist.
Nicht wird den Sohn der Vater mahnen:
o bet für ihn, o wein ihm nach,
der für die Ukraine Ungemach
und Todesqualen hat erlitten!
Mir ist es gleich, ob solche Bitten
Ertönen für mein Seelenheil!
Nicht aber kann es kalt mich lassen,
wenn Leute, die ich bitter hasse,
arglist'gen Sinns mein Heimatland
in Schlaf versenken, es beschleichen,
das ahnungslose wecken in dem Brand,
an seinem Gute sich bereichern...
O welch' Entsetzen, wenn's geschehe,
es täte meinem Herzen wehe!

A. Popowicz

A MI ME ES LO MISMO

A mí me es lo mismo: viviré
O no en Ucrania.
O alguien me recordará o me olvidará
En la nieve extranjera.
Absolutamente me da lo mismo.
Crecí en la esclavitud entre ajenos,
Y sin llantos de los míos.
Moriré llorando en la prisión,
Y todo lo llevaré conmigo.
No dejaré ni una pista pequeña
En nuestra famosa Ucrania,
En nuestra, pero no nuestra tierra.
No me recordará el padre con su hijo,
No dirá al hijo: "Rézale,
Rézale, mi hijo; él es un mártir
Por la Ucrania".
A mí me da lo mismo: rezará
O no aquel hijo...
Pero no es igual,
Cuando los hombres malos y astutos
Acunen a Ucrania y en los fuegos
La despierten ya arruinada...
¡Oh, esto ya no me da lo mismo!

[1847]

Dmytro Buchynskyj

QUE JE VIVE — OU NE VIVE — EN UKRAINE...

Que je vive — ou ne vive — en Ukraine;
Qu'un ami — de mes pleurs — se souviennne,
Ou m'oublie — étranger — en ce val:
Cela m'est bien égal!...

Loin des mien — et bien loin — de l'Ukraine,
Loin de tout — que je meure — à la peine,
Qu'au tombeau — soit mon rêve — et son mal
Cela m'est bien égal!...

Sans laisser — une trace — en Ukraine,
(O pays — glorieux — sous la chaîne!)
Qu'en exil — mes sanglots — ne s'exhalent:
Cela m'est bien égal!...

À son fils — ne dira — pas le père:
„Il es mort — prions Dieu — pour l'Ukraine!"
Que ce fils — prie ou non — sur ma dalle:
Cela m'est bien égal!...

Mais qu'un jour — je la voie — cette Ukraine,
Assoupie — par la Ruse — et la Haine
Tout à coup — dans le feu — mise a mal!...

Que j'entende — et ses cris — et son rôle!
Cela ne m'est égal, cela ne m'est égal!
Hélas! Cela ne m'est égal!...

[1847]

La Princesse de Tokary
et Charles Tillac

ТАРАС ШЕВЧЕНКО

(Із збірки "Шевченкіяда")

І. ПОРТРЕТИ, СКУЛЬПТУРА І ПАМ'ЯТНИКИ ШЕВЧЕНКА

(зліва до права)

1-ий ряд — портрети Т. Шевченка у виконанні мистців: 1. — —, 2. В. Кутника, 3. П. Магденка, 4. Т. Шевченко — автопортрет, 1860 р., 5. С. Макаренка, 6. Т. Шевченка — автопортрет з часів заслання, 1847 р., 7. І. Дениса, 8. — —.

2-ий ряд: 1. Т. Шевченко у степу, 2. М. Божія: "Думи мої, думи мої..."

3-ій ряд: 1. В. Касіяна — ліногравюра, 1961, 2. — —.

4-ий ряд — скульптура: 1. В. Бородай, 2. В. Агібалова.

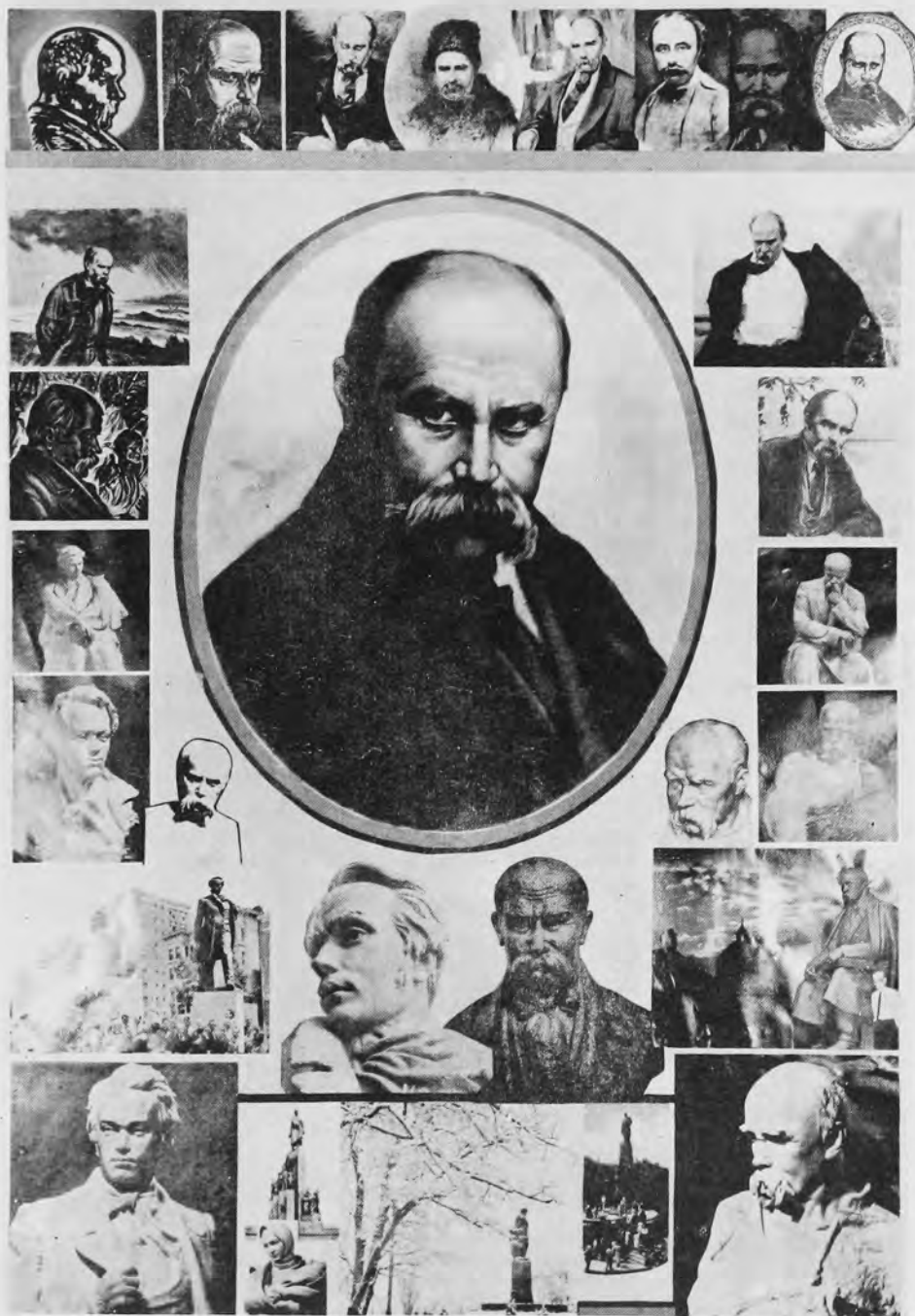
5-ий ряд: 1. Бризгунова, 2. Ф. Карпенського, 3. Ф. Кричевського, 4. М. Лисенка.

6-ий ряд — пам'ятники: 1. Л. Молодожанина — у Вашингтоні, 1964 р., 2. Деталь пам'ятника у Вашингтоні, 3. О. Архипенка — погруддя Т. Шевченка на "Союзівці", 1957 р., 4. А. Дарагана — Вінніпег, 1961 р.

7-ий ряд: 1. — —, 2. М. Манізера — у Харкові, 1935 р. Нижче — фрагмент пам'ятника — "Катерина", 3. М. Манізера — у Києві, 1939 р., 4. М. Манізера — на могилі Т. Шевченка біля Канева над Дніпром, 1939 р., 5. М. Лисенка — погруддя Т. Шевченка.

Оленка Кукурюза
із своєю збіркою (1964 р.).

В ОБРАЗАХ

II. ТВОРЧІСТЬ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

(зліва до права)

1-ий ряд: 1. Дари в Чигирині, 1844 р., 2. У Решетилівці, 1846 р., 3. Видубецький монастир, 1844 р., 4. Сільський суд, 1844 р., 5. Селянська родина, 1843 р.

2-ий ряд: 1. Казахський хлопець дрімає, 1848 р., 2. Старець на кладовищі, 1859 р., 3. Є. Гребінка, 1837 р., 4. Сліпий, 1843 р.

3-ій ряд: 1. Казашка над ступою, 1856 р., 2. Портрет Айри Олдриджа, 1858 р., 3. В центрі — автопортрет, 1840-1841 р., 4. Портрет К. Брюлова, 1835 р., 5. Катерина, 1842 р.

4-ий ряд: Циганка-ворожка, 1841 р., 2. Гамалія, 1842 р., 3. Кара шпіртенами, 1856-1857 р., 4. Самаритянка, 1842 р.

III. ШЕВЧЕНКОВА МОЛОДІСТЬ

(зліва до права)

1-ий ряд: 1. М. Самокіш: Тарас між чумаками, 2. М. Дергус: Тарас читає книжку, 3. К. Трутовський: Тарас із сестрою Катериною, 4. І. Їжакевич: Тарас — пастушок.

2-ий ряд: 1. П. Андрусів: Т. Шевченко серед дітей, 2. Автопортрет, 1843 р., 3. Автопортрет, 1845 р., 4. Г. Меліхов: Молодий Шевченко у Брюлова, 1847 р.

3-ій ряд: Арешт Тараса Шевченка — 5 квітня 1847 року, 2. Автопортрет, 1843 р., 3. Титульна сторінка "Кобзаря" з 1840 року, 4. Автопортрет, 1848 р., 5. В. Пузірков: Т. Шевченко на березі Аральського моря.

4-ий ряд: 1. Війсьота, 2. Заповіт. Автограф Т. Шевченка, 1845 р.

Пл. розв. ОЛЕНА КУКУРУЗА
член гуртка "Волошки"
в Мінінеаполісі, США

Від Редакції:

Пл. розв. Олена Кукучуза вже від 1961 р. займається збиранням матеріалів про Т. Шевченка та в 1962 р. одержала грамоту відзначення в конкурсі ОПДІ за літературну працю, присвячену Шевченкові. З радістю відмічуємо, що серед нашого юнацтва є такі збирачі й сподіваємося, що буде їх щораз більше.

Тарас Шевченко на марках

З усіх українців постать Тараса Шевченка є, мабуть, надрукована на найбільшій кількості поштових та інших марок. І не дивно, бо не лише українці, але і цілий світ віддає велику пошану нашому безсмертному Кобзареві.

Шевченко з'явився на поштових марках уперше 1920-го року, а саме — на марках так званого «Віденського випуску». Ці марки видруковано на замовлення уряду Директорії УНРРеспубліки у Відні. Ця серія складалась із 14 різних марок, у тому марка за 3 гривні із видом хати Шевченка та за 20 гривень — із погруддям Тараса Шевченка в шапці. Ці марки прийшли запізно, щоб бути в повному поштовому обігу в Україні, за винятком марок за 20 і 40 гривень, які короткий час використовувано на Поділлі. У 1923-ому році деякі із тих марок, а в тому і марку за 20 гривень, надруковано «УПП» (Українська Польова Пошта) і новий номінал. Вони були призначені для ужитку під час сподіваного походу в Україну, але це не здійснилось. (Дивись чч. 1 і 2 на нашій ілюстрації).

Комуністичний уряд, який окупував українські землі, часто вживав постать Тараса Шевченка на поштових марках для своїх пропагандивних цілей. Безпосередньо по Першій світовій війні уряд так званої «Української ССР» випустив «голодову» серію марок, дохід з яких був частинно призначений на поміч голодуючим. На одній із тих марок (ч. 3) є погруддя Тараса Шевченка. Це були єдині марки, випущені Українською ССР — пізніше теоретично незалежна

Українська ССР стала фактичною кольонією Росії і своїх власних марок більше не випускала. Зате на марках ССРСР не раз зображувано Тараса — дивись марки чч. 5, 6, 7, 8, 9. Усього разом випущено було щось 13 різних шевченківських марок, кількома різними серіями. У тому є одна передрукована марка (ч. 9, на якій надруковано «150 років з дня народження, 1964 р.»), а також марка з «причіпкою» (ч. 8), на якій є цитата із творів Шевченка.

Тарас Шевченко представлений також на поштовій марці Болгарії. (ч. 4). Це один з небагатьох випадків, коли зображено українця на поштовій державній марці якоїсь країни поза Україною і ССРСР. Крім цієї болгарської марки є ще румунські марки з Іваном Франком і Миколою Гоголем, а також безліч марок усіх країн світу із астронавтом — українцем Поповичем.

На не-поштових (приватних) марках Тарас Шевченко з'явився ще раніше — уже у 1908-1910 роках Українська Радикальна Партія у Львові випустила серію 5 різних марок, на одній з яких є традиційний портрет Шевченка в шапці (ч. 16). У 1925-ому році Українська Мистецька Накладня у Відні випустила серію пропагандивних марок, на яких були портрети Тараса Шевченка, Маркіяна Шашкевича та їхні могили (чч. 13 і 15). Пізніше, по війні, випущено безліч таких марок. Наприклад, на рис. чч. 14 і 17 показано марки таборової пошти в Регенсбурзі (ч. 17) і Рідної Школи в Ділінгені (ч. 14). Обидві із часів «Ді-Пі» таборів у Німеччині після Другої світової війни. Пізніше такі марки випускано у США, Канаді, Аргентині та інших країнах поселення українців. Зокрема багато випущено марок з нагоди ювілейного шевченківського року. Ми тут маємо місце зобразити лише декілька: ч. 10 (Польова пошта), ч. 11 (Капеля Бандуристів імені Т. Шевченка), ч. 12 (українці в Аргентині), як також чч. 18 і 19 — марки і печатка, випущені українським Пластом. Зокрема багато було різних пластових шевченківських печаток, франкотипів тощо.

У США були великі намагання, щоб уряд випустив шевченківську марку у серії т. зв. «Чемпіонів свободи». Покищо ті намагання не увінчались успіхом; варто, щоб кожний з Вас, дорогі читачки й читачі, написав у цій справі до президента чи секретаря пошти («постмастер дженерал»), чи до свого сенатора або конгресмена. Якщо багато читачів із США таке напише, то може уряд таку марку випустить.

За каталогами Ю. Максимчука

подав Л. Онишкевич

CHAMPION OF LIBERTY

UNITED STATES POSTAGE

ТАРАС ШЕВЧЕНКО

ВАЖЛИВА ПОДІЯ В НАШОМУ ЖИТТІ

Пластові прапори з хорунжими і підхорунжими на відкритті Світового Конгресу Українців в Нью-Йорку 16 листопада 1967 р. Говорить голова КУК, Президент Панамериканської Української Конференції і голова Президії Комітету Українців Канади, а тепер також Президент Світового Конгресу Вільних Українців о. д-р В. Кушнір з Вінніпегу, що як пластовий сеньйор є членом Пласту. Перший на право від о. д-ра В. Кушніра це пл. сен. Микола Плавук з Гамільтону, Канада, що був обраний на СКВУ генеральним секретарем конгресу.

При кінці минулого року, від 12 до 19 листопада 1967 р., відбувся в Нью-Йорку перший Світовий Конгрес Вільних Українців, у якому взяли участь 1.003 делегати українських центральних і крайових організацій з 20 країн вільного світу з Північної і Південної Америки, Європи і Австралії, в яких живуть українці.

У перших днях тижня відбувалися світові конференції наших різних організацій, а від четверга (16. 11.) до неділі (19. 11.) відбувалася пленарна сесія Конгресу. В суботу, 18 листопада відбулася в найбільшій арені Нью-Йорку —

Медісон Сквер Гарден велика маніфестація «За волю України», в якій взяли участь понад 12.000 українців.

Під час урочистого відкриття Конгресу, разом з представниками інших наших молодечих організацій, взяла також участь численна делегація Пласту — юнацтво і старше пластуництво зі своїми прапорами — а у президії Конгресу репрезентував Пласт голова Головної Пластової Булави пл. сен. Юрій Ференцевич.

Дуже численну участь взяли наші пластуни і пластунки зі своїми прапорами та під проводом

Члени українських молодечих організацій на арені Медісон Сквер Гарден на багатотисячній маніфестації "За волю України".

Чоло колони пластунів увіходять на арену Медісон Сквер Гарден у часі великої української маніфестації під час Світового Конгресу Вільних Українців в Нью-Йорку в листопаді 1967 р.

членів ГПБулави і КПСтаршини у США під час великої маніфестації в Медісон Сквер Гарден. Своім здисциплінованим виступом на початку і своєю зразковою поставою під час дефіляди на закінчення маніфестації, як також своєю активною участю у виконанні її програми сотні наших пластунів і пластунок здобули собі загальне признание всіх учасників, що пізніше відмітила наша преса. Наша пластова молодь взяла також численну участь у великій українській демонстрації у суботу 18 листопада перед будинком советської місії при Об'єднаних Націях.

Цей перший Світовий Конгрес Вільних Українців — це найвизначніша подія в житті українців у вільному світі, поза кордонами Рідної Землі. Це вперше зібралися представники всіх ділянок українського зорганізованого життя з майже всіх країн, де живуть українці. На закінчення нарад Конгресу створено світову громадську централю українців у вільному світі під назвою «Світовий Конгрес Вільних Українців», яку очолює постійний Секретаріят Конгресу. З приємністю хочемо у зв'язку з тим відмітити, що на найважливіші становища в цьому Секретаріяті учасники Конгресу обрали двох визначних членів Пласту, а саме пластового сеньйора о. д-ра Василя Кушніра з Вінніпегу на президента, а пластового сеньйора Миколу Плавюка з Гамільтону на генерального секретаря Секретаріату Президії СКВУ.

Дуже важливою подією на Конгресі була участь у його пленарних нарадах найвищих достойників (разом 16 осіб) українських церков усіх трьох наших віровизнань: католицького, православного і євангелицького, які на закінчення Конгресу проголосили спільне послання до українського народу на Рідних Землях і у вільному світі.

Другим важливим позитивним моментом Конгресу була присутність найвищих представників Державного Центру Української Народної Республіки в екзилі та представників усіх наших політичних середовищ, які своєю участю в Кон-

Пластові юначки виводять "Гуцулку" в часі маніфестації у Медісон Сквер Гарден в Нью-Йорку 17 листопада 1967 р.

гресі причинилися до збільшення його значення і авторитету, та показали на ділі, що є можливим спільний виступ всього нашого політичного сектора, коли до того є добра воля.

Свої великі завдання: а) зорганізувати якнайкраще українську спільноту в країнах вільного світу та забезпечити їй можливості всестороннього національного розвитку, і б) дати всесторонню допомогу українському народові на Рідних Землях у його важкій боротьбі з імперіалістичною Росією за вільне життя у своїй незалежній самостійній державі, зможе Світовий Конгрес Вільних Українців виконати лише тоді, коли всі українці у вільному світі дадуть йому у його діяльності повну моральну і матеріальну підтримку.

Б. С.

Хто з Вас подорожує

• літаком • кораблем • поїздом • автобусом
у Канаді чи поза Канадою повинен купити подорожний квиток і одержати безплатно всякі потрібні інформації і поради

в українським подорожнім бюро
МАРКІЯНА КОГУТА

Bloor Travel Agency

1190 Bloor St. West — Toronto 9, Ontario

Telephone: 535-2135 & 535-2136

ПОМОЖІТЬ НАМ

зробити "добре діло"

і перешліть дарункову передплату для зразкових, але незаможних юнаків чи юначок з європейських чи південно-американських країн.

Траємниці цікавого світу

(закінчення)

РОБОТИ

Може найбільш романтичною автоматичною машиною є робот: цей людиноподібний автомат має руки, ноги, очі, вуха, може ходити, говорити... Скільки різних фантастичних оповідань було написано про таких роботів! Згадаймо лише: Франкенштайн монтер, Голем тощо. Слово «робот» вигадав чеський письменник Чапек, в драмі «Р.У.Р.».

Тепер, із різними фантастичними досягненнями електроніки, було б зовсім можливо збудувати таку людиноподібну машину, яка б ходила, говорила, робила різні речі, навіть розв'язувала б досить складні проблеми — при допомозі малого комп'ютера. Але навіщо таке щось робити? Часом хтось ще збудує забавку-робота, але переважно теперішні «роботи» зовсім не виглядають, як люди. Так багато практичніше. Пригадаймо, наприклад, робота-сателіта «Сурвейора». Ті роботи були післані на Місяць, де вони «оглядали» терен, випробовували силу і склад ґрунту, навіть підскакували з місця на місце! Це — модерні роботи: машини дуже складні, які можна посилати в неприступні місця, де вони роблять за людей різні скопльовані роботи. Таких роботів матимемо багато в майбутньому: вони допоможуть людині досліджувати далекі планети, глибини океанів, надра землі.

В останньому числі ми говорили багато про циферні обчислювальні машини — ці «великі мізки», калькулятори, які майже «думають». Але є ще й інші кібернетичні машини. Звичайно називають їх у загальному — «автомати».

Автомати різного роду — це вже дуже стародавній винахід. Ще за старовинних часів будували «автоматичних» ідолів, які рухали руками тощо. Пізніше автомати — себто машини, які самі щось складне могли робити — стали більш скопльовані: робили автомати, які самі грали на скрипці, писали тощо. Але це були лише дивовижі, які ніякого практичного значення не мали. Шойно із приходом індустріальної революції почали робити індустріальні автомати на ширшу скалю: машини ткацькі, варстати тощо. Ці машини не виглядали, як людоподібні роботи, але зате мали дуже й дуже важливе практичне значення; можна сміливо сказати, що без авто-

КІБЕРНЕТИКА

матизації не було б модерного світу. Бож сьогодні всі фабрики, варстати, агрікультура, індустрія, транспорт — ціле економічне життя модерного світу полягає на різного роду автоматах. Автоматизація змінила світ. Бож за допомогою автоматичних машин одна людина може зробити стільки, скільки 100 або й більше людей могло зробити колись. Через те в індустріальних країнах піднісся стандарт життя до небувалих поземів. Але автоматизація має і свої негативні сторінки: дуже часто автоматичні машини спричиняють безробіття, бо можуть робити речі, які вимагали колись багато працівників.

Та як би там не було, але автоматизація і автомати — це майбутність. Варто кожному зрозуміти, що це є і як вони працюють, бо кожний з нас ними є заторкнений, і наше життя є до великої міри ними зумовлене. Очевидно, нам несила тут їх описати всіх, тож не будемо навіть до того братися. Згадаємо лише декілька цікавих застосувань цієї переважливой ділянки кібернетики.

АВТОМАТИЧНЕ КЕРУВАННЯ

Є також і інші автомати. Вони може навіть не окремі машини, а вбудовані в різні складні споруди і апарати: це керувальні органи ракет, допоміжні апарати кожного пільота, машини, які керують продукцією у фабриках. А в близькому майбутньому напевно будемо мати машини, які автоматично будуть керувати авто на дорозі, учити учнів у школі, друкувати книги... Наше життя змінюється дуже швидко під впливом цих «керівників»-машин, автоматів.

Кібернетика — це наука, яка у першу чергу вивчає такі машини-керівники. Бож саме слово «кібернетика» походить від грецького «кіброс» — той, що керує, керманіч. І автомата мож описати як машину, яка самостійно керує якимись акціями чи процесами. Як же ж ці машини керують?

КОЛА ЗВОРОТНОГО ЗВ'ЯЗКУ

Засадниче беручи, автомати керують своїми акціями так само, як і Ти, Читачу, керуєш своїми. Чи задумувався Ти колись, як Ти, наприклад, простягаєш руку, береш нею олівець і пишеш ним? Ці акції вимагають дуже складних апаратів: мізку, який видає накази і керує всім; нервів, які передають ці накази до м'язів; нервів, які є в пучках пальців і які відчують олівець в руці; м'язів, які порушують рукою і пальцями; очей, які бачать, що ти робиш... Насамперед мозок видає наказ: піднеси олівець! Цей наказ іде нервами до м'язів, які порушуються. Але тим треба керувати — самі м'язи не знають, чи добре вони роблять чи ні. На те є очі і нер-

ви у пучках пальців: вони бачать і відчують, що Твої пальці роблять. Цілий час Твої м'язи роблять маленькі помилки: порушаються то занадто вправо, то зліво тощо. Але від очей та інших сенсорів — змислів до мізку цілий час приходить назад інформація: що Твої м'язи роблять, де вони є. Мозок порівнює бажаний стан чи акцію із дійсним станом. Якщо є якась помилка, мозок посилає нові інструкції до пальців: «поправка така то і така».

Маємо колесо: від мізку нервами до м'язів, до зовнішнього світу, назад змислами через нерви до мізку, де обчислюється помилка, назад до м'язів і так далі.

Це і є КОЛО ЗВОРОТНОГО ЗВ'ЯЗКУ (по-англійському «фідбек луп»). Це є підстава всіх машин керування: така машина має АКТУАТОРИ, які щось роблять, СЕНЗОРИ, які «дивляться» на акцію і вимірюють її, дрони, якими та виміряна інформація іде до КАЛЬКУЛЯТОРА, який порівнює бажану акцію із дійсною акцією і який посилає відповідні інструкції (поправки) назад до актуаторів.

Прикладом такого автомата, чи то машини керування є простий термостат. Він висить у Тебе на стіні; Ти наставляєш його: я чошу мати в хаті температуру 65° Фаренгейта. Термостат має сенсор: термометер. Цей термометер міряє дійсну температуру; скажімо, у хаті є лише 60°. У термостаті є простий калькулятор, який порівнює дійсну температуру з бажаною: ага, є зазимно! Негайно іде наказ до печі в пивниці: треба більше тепла! Піч (актуатор) умикається і починає гріти хату. Це діється поки температура в хаті не піднесеться до 65°. Тоді термостат видає новий наказ печі: перестать гріти! Піч вимикається.

Це дуже простенький автомат, але засадниче подібний він до навіть найбільше складних роботів. Шоправда, складні автомати керують звичайно не одним процесом, а багатьма нараз, які взаємно співдіють. Часом є тисятчі різних сенсорів. Цю всю інформацію треба відповідно обчислити, скоррелювати, щоб видати відповідні накази актуаторам. Через те автомати бувають дуже складні. Але всі вони подібні до простенького термостату.

ЗАКІНЧЕННЯ

В наших статтях ми коротесенько перейшли кілька ділянок кібернетики. Це надзвичайно широка, але при тому цікава і важлива наука. Вона вже змінила до непізнання світ, а це лише початок її діяння.

Правдоподібно, 20 відсотків Вас, Дорогі Читачі, працюватиме в одній чи іншій ділянці кібернетики. А напевно всіх Вас вона заторкне і змінить Вам спосіб життя.

Любомир Онишкевич

ПІЗНАЙ

Дорогі Друзі-Мандрівники!

На північному заході України є ставоринна історична земля, що зветься Волинь. Це земля деревлян, дубів та інших стародавніх українських племен; це земля тисячелітніх міст, зруйнованих фортець, козацької слави. Це теж земля Лесі України. У короткому проході крізь ці землі ми не зможемо зупинитись у кожному з історичних волинських міст: Луцьку, Рівному, Берестечку (де була велика битва військ Богдана Хмельницького із польськими військами), Володимирі Волинському, Дубні, Острозі, Новгороді Волинському (де народилась Леся Українка), Почасві (де славетна Лавра Почаївська), Житомирі, Овручі... Кожне із тих міст навіває спомини давноминутих років.

1. Ось типовий волинський краєвид: мальовничий, спокійний. Колись Волинь покрита була лісами, та сьогодні тут родючі поля. Тисячелітні волинські шляхи ведуть до неменш старовинних містечок крізь численні села хліборобської Волині.

2. Хоч на Волині нема великих міст, зате безліч містечок, замків, церков. Ось, мов гора-скеля, видніє місто-фортеця Остріг. Тут жили колись князі Острозькі, оборонці української культури. Тут колись була славетна Острозька Академія, тут Іван Федорів видрукував "Острозьку Біблію", першу друковану книгу в Україні.

ВІЙ КРАЙ

3. Здається, ніде інде в Україні немає стільки старовинних замків як на Волині: Луцьк, Крем'янець, Острів, Дубно та багато інших. Ось тут башта зруйнованого замку у місті Дубно, на Рівненщині.

4. Ще важливіше — місто Луцьк, столиця Волинської Облaсті. Це дуже давнє місто: легенда каже, що тут у 698-у році розташував свої намети вождь племені дулібів — Лука. Про Луцьк пишуть ще літописи з 11-го століття, у цей час це місто звалось — Лутеськ Великий. Славне воно своєю княжою твердиною та мальовничими вуличками і майданами, як на нашій ілюстрації.

5. Над Луцьком, немов вартові, височіють вежі старовинного замку Любарта... Та сьогодні Луцьк, як і вся Волинь, як і вся Україна — це не лише історичне минуле. Це важливе індустріальне місто — місто легких індустрій.

6. Бож Україна сьогодні — це вже не та країна хліба, меду і вишневих садків, про які тужать наші пісні. Це — країна сталі і вугілля, нафти і літаків, авт і кораблів, гідроелектростанцій і телевізорів, комп'ютерів та космонавтики... Це модерна, індустріальна, високорозвинена технічно країна Європи. І хоч ми серцем із мальовничим минулим, хоч-не-хоч нам час запізнатися із Україною майбутнього, — яка — хоч у ворожій неволі, — а проте будуватиме нову, міську, індустріальну культуру, як і личить одній з найважливіших країн модерного світу.

7. Отже, ми прощаємось із Волининою, цією старовинною країною майбутнього. Ще раз погляньмо на її мальовничі шляхи, на землю нашу славу, якої шляхами може колись піде новий Хмельницький, щоб визволити її від ворогів.

ПО

5

6

7

ПОДАСТУНИ ЗА МІСТА ПІД КІСТІ ХНІЖИМІ НА ВУШКО

МАЄМО КВИТКИ НА...

Кожна з Вас, мої молоденькі Подруги, напевно радо йде до кіна, театру, на концерт чи спортові змагання. Тож коли чуємо слова «ми маємо квитки на...» — є в них і радість і надія пережити щось приємне. А хто цього не хоче після щоденних зайнять, науки, різних додаткових обов'язків?

Розуміється, приємність є подвійна, як іде-те у товаристві, а вже найкраще — у мішаному. Але тому саме не можна цієї приємності відбирати ані собі, ані іншим. Пам'ятайте, що немає у світі імпрези, на яку продавали б лише два квитки, щоб хтось щасливий міг на ній бути «сам на сам», — а всі вони прилюдні, та тим самим вимагають від глядачів відповідної поведінки. Ніде не впадає вона так в око, як у прилюдному місці, коли від неї залежить приємність усіх учасників, а головні сусіди в кіні, театрі чи на змаганнях можуть увесь час денервувати.

Отож не будьте, не дай Боже, Ви такими, навіть коли йдете «цілою пачкою», і є Вам дуже весело. Ось декілька правил чи радше вказівок, чого не треба робити:

У кіні

1. Не виходити у часі фільму з ряду, хіба була б на це дійсна konieczність.
2. Не зміняти місць і не переходити з ряду до ряду тому, що «там краще видно».
3. Не говорити голосно між собою і не сміятися.
4. Не шелестіти папірцями із шоколаду, цукерків чи з торбинки горішків або сушених баранинних платків.
5. Не схилятися головою до свого товариша чи товаришки, бо глядач за Вами не може взагалі бачити, коли перед ним дві голови замиєть однієї.

У театрі

1. Не спізняться на початок вистави, щоб своїм прибуттям до ряду не перешкоджати сусідам.
2. Не їсти ніяких солодощів у часі вистави.
3. Не говорити і не внісати комує, незрозумілих тобату чи дотепу.
4. Не сидіти неповоротно, коли хтось прохоче йти з Вас у ряді, а завжди встати.

5. Не робити ніяких голосних критичних зауваг про публіку, ані про гру на сцені.

На спортових змаганнях

1. Не кричати упродовж цілих змагань, бо закришите.
2. Не гістеризуватися, як «наші виграють».
3. Ніколи не сміятися із тих, що програють або займають останні місця.
4. Не висловлювати голосно невдоволення з рішення судді.
5. Не вимагати, щоб Ваші хлопці, які беруть участь у змаганнях, у перерві від змагу шілий час Вас «адорували» — вони потребують належного відпочинку.

Подруга Оля

Маюче перо СОН

Лепаті-клянти снігу незграбно літали по шибках вікна. А я сиділа... Солодкий сон млюстивою габою запаморочив усі думки і затопив у забуття.

Я лечу... Ні, здається, я на місці. Це світ летить, кружляє несамовитим рухом! Біжать пашіючі літа, переплітають непорочні весни, а я немов закам'яніла! дивлюсь... Заворожена. З на-солотою впираю в себе дикі кольори весни та споку літа. Жовтичарячі макі, сліпучі ночі, ніж-но заокруглені контури голубого неба. Усе ма-инить — а я стою... Чекаю.

Аж ось із холодної води бризнули струми-сильного вогню! Палали іскрами життя, до суд-ної хвилини, коли пожежа. — ледяна смерть за-панувала над пожарником та із стизу вкрила по-черніліюсті густим матовим пілом скла... Ле-чу із заляття безмежними думками у чорну да-лечину.

Пл. розв. Христина Велигорська
Горонто, Канада

Дорога Подруго!

Перед святом 22-го січня ми здавали першу юнацьку пробу. Ми дуже боялися, бо питали нас такі старші подружки-сеньорки, яких ми навіть ніколи не бачили. Але при здавці вони не були такі гострі, а багато точок в індексі лише підписували як, наприклад, добре діло, поведінка тощо.

Чи всі проби так легко здавати?

Ляля

Дорога Лялю!

Перш за все приймай до відома, що проб у Пласті не складають так як іспит. Це має бути «перевірка» пластового знання, тому ніхто, що питає Тебе, не може дізнатися про Твою пластову поставу чи які Ти зробила добрі діла. Тому більшість вимог до проби повинна була перевірити, а відтак підписати в індексі. Твоя впорядниця, яка Тебе найкраще знає і може дати Тобі правильну оцінку.

Подруга Дада

Дорога Подруго!

Коли приходять до мене «Юнак», то перша «кидається» на нього мама, а пізніше бабуся. Читають від дошки до дошки, а пізніше оповідають мені, як прийду зі школи, свої враження і зауваги. Мама завжди починає читати від Твоїх порад, і, звичайно, має до них багато своїх зауваг. Нещодавно чула я, як обурена говорила бабусі, що Твоя відповідь була непедагогічна, що Ти дуже сміливо пишеш і що так до молоді не можна писати.

А я, як читаю Твої відповіді, то завжди думаю, що Ти їх пишеш для старих, а не для нас так, щоб усі мамі і всі пластові провідники були задоволені.

Христя

Дорога Христю!

Приємно мені дізнатися, що Ви дома читаєте мої т. зв. «поради» (за виїмком хіба батька???). Мучу Тебе однак розчарувати. Я ніколи не відповідала так, щоб удоволити старших, але й не думаю їх обурювати. Одне, що бажаю, — це давати відповіді життєві та правдиві. А що вони не один раз неприємні або для батьків, або для молоді — то лише тому, що правда, звичайно, найбільше болять.

Подруга Дада

Юнаки і старші пластуни!
Зголошуйтеся до вишкільного табору

ЛІСОВА ШКОЛА!

За відомом головного булавного пластуна
Організаційна Комісія «ЛІСОВОЇ ШКОЛИ» організує влітку цього року

5-ий МІЖКРАЙОВИЙ ВИШКІЛ
провідників юнацьких таборів.

Вишкіл складатиметься, як і в попередніх роках, з двох частин: **кореспонденційної підготовки в квітні** — травні та **двотижневого табору** від 23 червня до 6 липня ц. р. у горах Кетскіл, у стейті Нью-Йорк, США. Число учасників табору обмежене до 32-ох.

«ЛІСОВА ШКОЛА» дає пластунам нагоду:

- зазнаномитися практично з веденням таборів для юнаків,

- засвоїти собі практичне знання потрібне до 3-ої пластової проби,

- здати іспити вмілости з таких ділянок: піонерство, перша допомога, картографія, куховарення, спортові ігри, стрільня, таборування.

За організацію та переведення «ЛІСОВОЇ ШКОЛИ» відповідають пл. сен. кер. Мирослав Раковський та пл. сен. кер. Юліян Крижановський.

Зголошення старших пластунів та юнаків, що склали принаймні другу пробу УПЮ і покінчили 16-ий рік життя, надсилати до дня 25 березня ц. р. на адресу:

Mr. A. Mycio,

595 Madison Ave., Elizabeth, N. J., 07201, U.S.A.

Вчасний реченець зголошень проголошуємо тому, що прийняття до табору «ЛІСОВА ШКОЛА» залежатиме від успішного відбуття **кореспонденційного вишколу**, що його зобов'язані пройти всі кандидати до «ЛІСОВОЇ ШКОЛИ» **перед табором** у квітні і травні ц. р.

Вписове на вишкіл, платне при зголошенні, становить 5.00 амер. дол. **Оплата за табір**, платна до 10 червня, 50.00 амер. дол. Вписового не звертаємо, хіба що зголошення кандидата взагалі не буде прийняте.

ВІТАЄМО НОВОГО СПІВРОБІТНИКА

Редакція «Юнака» нав'язала контакт із колишнім пластуном, що в 1930 році в Україні провадив тіловиховання у пластовому таборі на «Соколі» — д-ром Степаном Зошуком. Тепер він уже від ряду років працює хірургом цісарських довірених частин в Аддіс Абебі, столиці Етіопії, та бажає ділитися своїми цікавими переживаннями та спостереженнями із читачами «Юнака», як також — як пише у своїх листах — «тримати зв'язок і чимнебудь прислужитися Пластові».

Щиро вітаємо його бажання, та оце містимо знімку д-ра С. Зошука із славним цісарем Етіопії Гайле Селасіє у часі відвідин шпиталю минулого року.

ПЛАСТУН — СПОСТЕРЕЖЛИВИЙ

Д-р Степан Зошук прислав нам дві світлин трійливої гадюки кобри. Пригляньтесь до них добре і напишіть до редакції «Юнака», що можете на цих знімках цікавого запримітити. Правильну відповідь помістимо разом із прізвищами спостережливих пластунів у чергових числах нашого журналу.

Погляньте на Вашу адресу!

- Біля Вашої адреси подана дата, доки заплачена Ваша передплата.
- Тих, що ще не вирівняли передплати за 1967 рік, просимо вислати негайно свою заборгованість (5.00 дол.)
- Усіх прохаємо — вислати ПЕРЕДплату за 1968 рік — 5.00 дол.
- Будьте ПЕРЕДплатником, а не ПІСЛЯплатником «Юнака»!
- Останній раз ми писали адреси у грудні 1967 р. Тому всі вплати, що дійшли до нас від 1-ого грудня 1967 р., не є зазначені на наліпках з адресами.

ПЕРША ВИСТАВКА ТВОРЧОСТИ МОЛОДІ В НЬЮ-ЙОРКУ

З ініціативи 64-го відділу Союзу Українок у Нью-Йорку влаштовано там у жовтні 1967 р. цікаву виставку мистецької творчості молоді та дітей. Участь у ній брали 48 молодих любителів мистецтва у віці від 4 до 16 років, та разом показали вони 217 експонатів.

Була там кераміка і вишивка, писанки та вироби з дерева, але найбільше було заступлене образотворче мистецтво в усіх його техніках.

Для нас ця виставка цікава тим, що її учасники — це майже стовідсоткове пластове юнацтво і новацтво, а почин до неї дала крайова комендантка пластунок у США пл. сен. Христя Навроцька. Тому цю виставку можемо справедливо зачислити до вияву пластової творчості.

На виставці було багато цікавих і добрих експонатів, які знайшли признание у наших поважних знавців мистецтва — отже, наша пластова молодь може бути горда з того та записати на своє Konto ще один успіх.

Від редакції «Юнака» бажаємо всім цим молодим любителям малярства дальших гарних вислідів у їхній праці і сподіваємося у черговому році другої, ще кращої виставки їхніх творів.

О. К.

Мак — крейда, рисунок
пл. уч. Марти Навроцької

Хатка нашого джмелика — крейда,
рисунок Бояна Онишкевича, 4 роки,
сина Лариси і Любомира Онишкевичів.

Фавст — пастеля
рисунок пл. уч. Марусі Гой

Чи Ви вже
вирівняли
передплату?

I. МИХАЙЛИКОВІ КОТЕНЯТА

Михайлик дуже любив котят. Завжди, коли якесь знайде на вулиці, приносить до хати. Тільки ніколи не любив казати скільки в нього котят, щоб з нього не сміялися.

Раз його товариші конечно хотіли знати, скільки в нього котят.

— Небагато, — каже Михайлик, — три чверти їх числа, та ще три чверти одного котяти.

Думали, що жартує. А воно зовсім легко обчислити. Спробуйте.

II. РОМКО НА РОВЕРІ

Ромко проїхав $\frac{2}{3}$ дороги із хати до школи, як йому тріснуло колесо. Решту дороги до школи він ішов пішки і стратив на це два рази стільки часу, ніж перед тим на ровері. Як багато швидше Ромко їхав, ніж ішов.

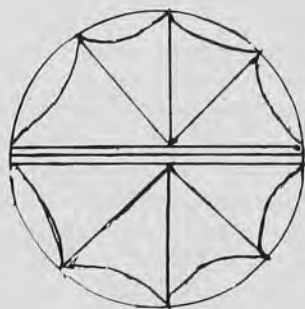
III. СМАЖЕНІ НАЛИСНИКИ

Мама має тільки маленьку сковорідку на смаження налисників. Підсмаживши один бік, перевертає їх на другий. На сковороду вміщаються тільки два налисники. Кожний бік налисника підсмажується по 30 секунд. Порадьте мамі, як усмажити три налисники не за дві, а за півтори хвилини.

ХОДАТАЇ ИХДАТЕОЯ

із лютевого числа

I. ЧАРІВНІ КВІТКИ

2. ОЦІНІТЬ НАШВИДКУ

На перший погляд може видаватися, що вислід додавання чисел обох стовпчиків повинен бути різний, але коли придивитися уважніше, побачите, що коли в першому ряді першого стовпчика дев'ять одиниць, то у другому стовпчику одна дев'ятка, у другому ряді вісім двійок, то у другому стовпчику дві вісімки. Звідси випливає, що суми обох стовпчиків ідентичні.

3. СПАНТЕЛИЧЕНИЙ ВОДИЙ

Петро переїхав 15951 миль. За дві години число десятків тисяч не могло змінитися. Отже, першою і останньою цифрою нового симетричного числа залишається 1. Цифра тисяч могла і повинна була змінитися, бо за дві години Петро переїхав більше ніж 49 миль, але напевно не більше як 1000 миль. Отже, цифра тисяч, а разом з нею цифра десятків — 6. Число сотень мусіло бути або 0 або 1. Якби воно було 2, себто число було би 16261, це значило б, що Петро їхав би «трошки» зашвидко, бо 310 миль за дві години ані Такуєм ані Трувеем Петро хіба не проїхав. Лишаються дві можливості: 16061 або 16161. У першому випадку швидкість 55 миль на годину, у другому швидкість 105 миль на годину. Гадаємо, що Петро побачив число 16061.

4. ГОЛОВОЛОМКА

Треба поставити — кому, і тоді вийде число 2,3.

5. НА СПОРТОВІЙ ПЛОЩІ

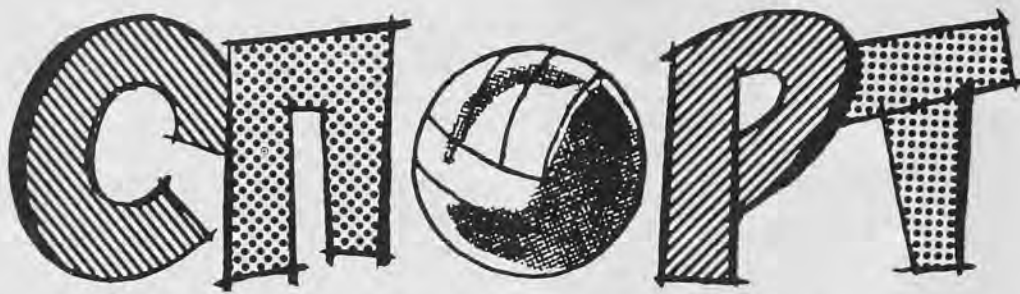
Відповідь — не 12 секунд. Діло в тому, що між першим і восьмим прапорцем є тільки 7 проміжків, а між першим і дванадцятим тільки 11 проміжків. Кожний проміжок поміж двома прапорцями змагун пробігає за $\frac{8}{7}$ секунди, отже, на цілу віддаль йому буде потрібно $\frac{8}{7} \times 11 = \frac{88}{7} = 12\frac{4}{7}$ секунд.

КУПЛЮ АБО ЗАМІНЯЮ

українські пластові марки, коверти, перештемпліовані пластовими печатками, і пластові металеві відзнаки. Прошу писати на адресу:

Yury Diachenko, 1025 N. Rockwell St.
Chicago, Ill., 60622, U.S.A.

**Чи Ви вже
вирівняли
передплату?**

МЕХІКО -- МІСЦЕ ОЛІМПІЯДИ В 1968 РОЦІ

Ще добре не прогули Зимові Олімпійські Ігрища у Франції, як очі всіх спортсменів та ентузіастів спорту звернені у сторону Мехіко, де мають відбуватися літні ігрища. Властиво виглядає, що літня Олімпіада стає осінньою. Зверніть увагу: у далекому Мельборні вона була в листопаді, у Токіо проходила у жовтні. А тепер, на підставі рішення мексиканського національного олімпійського комітету, літні ігри будуть відбуватися від 12 до 27 жовтня.

Як думаєте, що відіграло головну роль у такому вирішенні — клімат, погода? Без сумніву. Адже навіть у січні у Мехіко — літня температура. Але справа не лише у підсонні. Для мексиканців 12 жовтня — святкова дата, вона відзначається по всій країні веселими карнавалами. Це «діа де ля Раза» — день відкриття Америки Колумбом.

А 12 жовтня 1968 року олімпійські Колумби наших днів знову відкриватимуть Америку, але спортову. Останніми часами Олімпіада кочує із континенту на континент. З Австралії вона перенеслась до Європи, звідти в Азію, а тепер олімпійський вогонь палатиме на землі давніх мешканців американського континенту.

В усякому разі серед сучасних столиць Америки Мехіко, здається, найстарше. Місто засноване у 1325 році ацтеками і називалося Теночтитлан. Що ж можна сказати про Мехіко — майбутню олімпійську столицю? Коли вирішувалось питання про вибір цієї столиці, конкуренти на засіданнях олімпійського комітету стверджували, що в мексиканців нема достатнього досвіду в організації великих міжнародних змагань. Це, однак, не згідне із правдою, бо в Мехіко у 1962 р. був світовий п'ятизмаг, а ще у 1955 році — Панамериканські Ігрища. Стверджували також, що в Мехіко не вистачить спортових споруд — тимчасом на півночі міста вибудовано стадіон із трибунами на 120 тисяч глядачів, а крім того існує університетський стадіон, на якому відбувалися Панамериканські Ігрища. Для учасників Олімпійських Ігор будують, згідно із традицією, олімпійські селища, у яких зможуть вмістити 20 тисяч мешканців.

Розміщення гостей Олімпіади також не натрапляє на труднощі, бо Мехіко — велике місто з населенням 3 і півмільйона, і в ньому багато готелів. А проте, уже давно в американській пресі закликають зацікавлених замовляти квартири.

Однак, найбільшою проблемою буде для учасників Олімпіади їх акліматизація. Мехіко — місто в горах на височині 7000 футів (понад 2000 метрів) над рівнем моря. Важко звикнути до кліматичних умовин високогір'я, а ще важче в них змагатися. Тому до вивчення цієї проблеми покликано цілий ряд лікарів-спеціалістів. Але їхні погляди не однакові. Директор мексиканського кардіологічного інституту стверджує, що здорова людина може хутко пристосуватися до такої висоти та виконувати в ній фізичне зусилля. Американські ж лікарі вважають, що треба більше як два місяці тренінгу, щоб призвичаїти спортсменів до цих змінених кліматичних обставин. Зокрема бояться вони впливу на висліді довгих бігів.

Не можна у цій проблемі поминути давнішого досвіду, і дуже цікаві є ствердження аргентинського журналіста Вейла, що перебував у Мехіко-місті з аргентинською дружиною на Панамериканських Ігрищах. Він пише, що відразу багато спортсменів скаржилося на болі голови, шум у вухах, нервозність та безсонність. Через контраст між денною спекою та холодними ночами багато з них простуджувалося. Найважчими для більшості учасників були другий та третій день, для інших четвертий та п'ятий. Але на п'ятнадцятий день акліматизації усі неприємні явища минули і аргентинські спортсмени прийшли до повної форми.

Це все добре знають вибрані учасники Олімпійських Ігор у 1968 році, що прибудуть до Мехіко з усіх сторін світу. Напевно Мехіко буде повне спортсменів ще довго перед початком Ігор, і кожен буде старатися перейти прикрий період акліматизації якнайшвидше. Чи це всім вдасться, будемо бачити на телевізорі та з вістком у пресі, бо ледви чи багато із нас буде такими щасливими, щоб і собі помандрувати до мексиканської столиці.

Я. Ч.

ЮНАЧКИ У КЛІВЛЕНДІ ЗМАГАЮТЬСЯ МІЖ СОБОЮ

Нещодавно у "Юнаку" ми пропонували гру: хто знайде найбільше віршів чи пісень, у яких згадується ріку ДНІПРО.

У Клівленді члени гуртка юначок "ВЕСЕЛКА" це спробували і знайшли різні цікаві вірші та пісні. Усі юначки вже є розвідувачками, і тепер готуються до 3-ої юнацької пластової проби: деякі з них уже є новацькими сестричками. Членки цього гуртка: Марта Новицька, Люба Росул, Дарця Дем'янчук, Ліда Боднар, Христя і Ліда Кусяки.

Найбільше віршів знайшла Ліда Боднар (48), а друга — Ліда Кусяка

(40), потім Христя Кусяка. Деякі із цікавих уривків, які знайшла Ліда Кусяка: "хоч глянь на мене з-за Дніпра" (Т. Шевченко), "Дніпро геть-геть собі розкинувся". Лідині цитати тим цікаві, що вона їх усіх підбрала із творів Тараса Шевченка.

Ліда Боднар підбирала уривки також із популярних пісень: "Над Дніпром сплять тумани" (із "Я люблю Тебе, Київ"), "Дніпровські ночі, любі ночі, де ми стрічались колись" (із "Таї шумлять біля потоку"), "Зорі повисли над Дніпром" (із пісні "Над Дніпром").

ПЛАСТУНИ НА ПЛАНЕТИ "ПЕРУН"

У Філадельфії відбулася 23-го листопада м. р. гарна та дотепна ревія, яку підготували та вивели філадельфійські пластуни і пластунки, у складі 38 виконавців.

Веселий вечір почався поетичною в'язанкою укладу вчительки школи українознавства п. Є. Бережної, у якій поодинокі декламаторки репрезентували всі етнографічні території України. Виконавцями були: Оксана Процик, Дора Варвара, Ніля Ковальчук, Оленка Куземська, Люба Білас, Наталка Ковалишин, а започатковано Оксана Сум.

В українському народньому гопаку укладу ст. пл. М. Новаківської

виступали Леся Максимович, Леся Трипупенко та Олег Завадович. Прегарно виголосила вірша Лесі Храпливої новачка Наталка Турченко, а вісім пластових акробатів: Ю. Трипупенко, І. Новосад, С. Ковальчук, О. Розпутник, М. Мисик, О. Никіш та А. Никіш продемонстрували свої акробатичні та боксерські вміння, підготовані п. Ф. Лукіяновичем.

У своїх вокальних виступах Христя Дмитерко, Андрій Мадай та Олег Прасіцький показали, що пластуни мають почуття гумору. Найбільше подобався О. Прасіцький, що показав публіці, на чому ґрунтується пластовий "дух".

На закінчення ревії публіка побачила пластунів в одягах космічних астронавтів та мешканців планети Перун. У тому дотепному скетчі, що його приготував член Пластприяту та батько пластунів п. Зенон Чайківський, виступили пл. юначки Б. Чайківський, Ю. Пазуняк, М. Тарнавський, О. Прасіцький, О. Пазуняк, А. Максимович і Р. Процик, та пл. юначки Д. Варвара, Г. Стад-

ниченко, І. Дмитренко і К. Оранська. Монтаж пісень до скетчу оформила пані Роксоляна Герасимович, а фортепіановий супровід вели наперемінно юначки Оксана Процик і Оленка Куземська. Мистецьке оформлення виготовив пл. сен. А. Прасіцький.

Вечір пройшов незвичайно успішно при вщерть виповненій залі, а пластуни та пластунки мали велике вдовolenня із такої цікавої імпрези.

(За "Америкую")

ПЛАСТУНИ ЗБИРАЮТЬ НА СВОЮ ОСЕЛЮ

Уже другий рік мала пластова група у Великобританії має свою власну пластову оселю "Верховина", на якій таборують пластуни і пластунки. Оселя вимагає ще великого вкладу коштів, і тому пластуни використовують кожну нагоду для збірки. Ось 4-го листопада 1967 р. відбулося у Стокон-Трент прийняття з приводу 21-річчя ст. пластунки Марти Голубович, у часі якого присутні, за ініціативою ст. пл. Романа Стригана, зібрали два фунти і п'ятнадцять шилінгів на каплицю на "Верховині".

На світліні бачимо — ст. пл. М. Голубович при краянні уродинового торта.

Увага! Увага!

Передплатники «Юнака»,

ПЕРЕДПЛАТУ

можна тепер вплачувати в Торонті в **пластовій кооперативі «ПЛАЙ»**, а в Нью-Йорку в **пластовій крамниці — «МОЛОДЕ ЖИТТЯ»**. Річна передплата для Канади та США є тепер **5 дол.**

Українські пластуни та пластунки під час дефіляди.

У перших днях вересня м. р. Пластова Станиця у Дітройті, США, дістала доручення репрезентувати Пласт на святі 50-річчя латвійських скавтів, та 45-річчя латвійських скавток, що відбувалося у стейті Мічиген. Наша делегація складалася із групи 12 юнаків та юначок та пластових провідників: пл. сен. М. Бажанського, В. Гнатчука, Р. Стефанюка.

Із повним вирядом та українським прапором, ми прибули на місце таборування і святкування, яке названо "Тевземе", і були дуже щиро прийняті господарями ювілею. Нам призначено окремі місця таборування у хлоп'ячому та дівочому таборах, вивішено український прапор на призначений щоглі поміж американським та канадським та включено у святкування.

Першого вечора ми взяли участь у святковій ватрі, а другого дня у Богослуженні та відвідинах пооди-

нокних таборів. Найпопулярнішими були ми в часі дефіляди на закритті ювілейних святкувань у неділю, коли гуцульські китпарники пластунок викликали загальне захоплення серед скавтів і численної публіки. Нас фотографували з усіх боків, а в дефіляді відокремили від таборів, і ми пройшли під спеціальним проводом площею і зайняли центральне місце перед прапорами та публікою.

Також нашого представника пл. сен. М. Бажанського викликали до припіту негайно по відкритті церемоній. Це все було доказом незвичайно теплого та дружнього ставлення латвійських скавтів до української делегації, що його ми відчували увесь час нашого перебування у латвійському таборі. Ми винесли незвичайно гарні спомини із цього ювілейного святкування та сподіваємося, що й наші господарі будуть нас добре згадувати.

М. Б.

ПЛАТУНИ ФІЛЯДЕЛЬФІЇ ВІДСЛОНИЛИ СЯТОЧНО ПОРТРЕТ ГЕН. ТАРАСА ЧУПРИНКИ

Пластова Станиця у Філядельфії відзначила 50-річчя проголошення незалежності України та 25-річчя УПА великим святочним апелем та відслоненням портрету ген. Т. Чупринки, колишнього пластуна, члена 10-ого куреня УСП-ів "Чорноморці"

— Романа Шухевича 21-го січня ц. р.

Це велике свято відбулося у залі Горожанського Клубу у присутності всіх членів Пластової Станиці, новацтва, юнацтва, старшого пластуництва та сеньйорату, членів найвищого пластового проводу, крайо-

вого пластового проводу, представників місцевих товариств, організацій, українських комбатантів та молодечої організації СУМА. Численну участь взяли також члени Пластприятю та батьки пластової молоді. Рідко яка пластова імпреза зібрала таке велике число учасників і відбувалася у такому дійсно пластовому дусі та порядку. Точне переведення змістовної програми, без зайвого патосу та непотрібних слів, короткі промови, виступи пластової молоді з добре підготованими точками — все це зробило на присутніх велике враження.

Після відчитання уривків із 4-го Універсалу та святочного наказу, привітав присутніх голова ГПБулави пл. сен. Ю. Ференцевич, а змістовне слово виголосив голова ГП-Ради пл. сен. Ю. Старосольський. Виступи новацтва, збірна пісня юнацтва і сценка, укладу п. З. Чайківського, закінчили програму. Далі на сцену біля заслоненого портрету ген. Т. Чупринки вмаршували прапороносці, почесні стежі та члени пластового проводу, а куми та вибраних 13 юначок тримали 25 лент, що сягали аж до портрету генерала, вказуючи символічно на 25 років від постанови УПА.

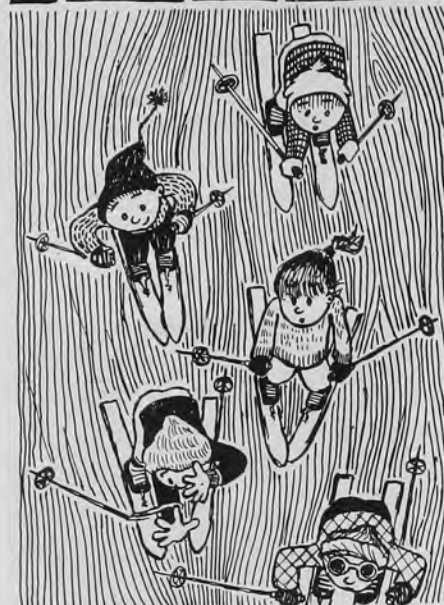
Святочне відслонення портрету, роботи мистця Вол. Ласовського, доконав пл. сен. Яро Гладкий, провідний пластовий діяч, член куреня УПС "Чорноморці" та близький друг ген. Т. Чупринки — Романа Шухевича. Грімке "СКОБІ" при віддані почеси славному пластунові, пісня "Не пора", а відтак пластовий гимн закінчили це знаменне свято.

Пластуни Філядельфії справді не могли найти кращої форми для відзначення 50-річчя Української Державності та 25-річчя УПА.

Портрет ген. Т. Чупринки залишиться у їхньому домі та в їхніх серцях як завжди живучий доказ, що саме із пластових рядів виходять ті, що три головні пластові обов'язки роблять змістом свого життя.

О. Л.

Від редакції: на обкладинці цього числа є саме світлина, що представляє урочистий момент відслонення портрету ген. Т. Чупринки.

ПЕРШІ СТЕЖІ ХІ.ЛЕЩЕТАРСЬКИЙ ПЛАСТОВИЙ ТАБІР "EASTON VALLEY" N.Y. 25-30. ГРУДНЯ 1967 БУРЛАКИ

Лещатарський табір для юнаків і юначок у США відбувся цього року від 25 до 30 грудня в Істон Веллей, Н.Й., біля Саратоги, в новому лещатарському resortі подружжя Цюлків.

Табори зорганізували, як звичайно, курені УСП і УПС "Перші Стежі" та "Бурлаки", а комендантами були: пл. сен. Ольга Михайлів і пл. сен. Ігор Суховерський. Головним інструктором лещатарства був п. О. Слупчинський, якого всі знають під псевдом "Гога", і який кожного року посвячує свої зимові вакації, щоб навчати пластунів і пластунічок початків лещатарства.

Цього року серед учасників табору було багато початківців, і тому небагато з них могли нарікати, коли у перших днях табору можна було їздити лише на штучно робленому снігу, бо справжнього було дуже мало. А проте, всі таборовики молилися за кращий сніг, і, справді, у четвер, 28-го грудня, напало йо-

ЮНАЦЬКИЙ ЛЕЩАТАРСЬКИЙ ТАБІР

Комендант табору пл. сен. І. Суховерський прощає учасників.

Чергові зголошують табори бунчужному ст. пл. О. Ільницькому.

Учасники та учасниці табору після закриття із головним інструктором п. Слупчинським.

го так багато, що два останні дні всі мали його аж досить.

Найвідважніша шістка під опікою п. Слупчинського і пл. сен. І. Суховерського з'їздила із стрімких закрутів головної гори, а інші мали прегарні умовини на з'їздах для початкуючих. Табір проминув швидко та гарно, і в соняшний суботнішній день станули учасники до закрит-

тя перед своїм проводом. Усі одержали відзнаки та грамоти закінчення табору та від'їхали домів з утомленими м'язами, але повні запалу до лещатарства.

Я. Ч.

Ілюстрація до цього допису (привіт із табору) роботи "Гога".

РАВТ УКРАЇНСЬКОЇ ПРЕСИ В ТОРОНТІ

Кандидатка "Юнака" ст. пл. Леся Дмитрів з Торонта
кравлею української преси в Канаді на 1968 рік.

Майстер церемонії коронування кралі і князівен п. Богдан Синишин представляє 12 кандидаток українських часописів і журналів у Канаді на кравлю української преси.

В суботу, 17 лютого ц.р., відбувся в Торонті, в залі Колегії св. Василя Вел, равт преси. Жюрі склали телевізійної зірки "Джупітт" (українка Юлія Сисак-Каваци), мистця Мирона Левицького і п. Богдана Синишина обрало із 12 кравль українських часописів — кравлю і дві князівни української преси Канади в особах: Кравля української преси: ст. пл. Леся Дмитрів, кандидатка пластового журналу "Юнак", князівни української преси: Маруся Глушко, кандидатка тижневика "Український Голос" і Оленка Головата, кандидат-

ка тижневика "Наша Мета". Дев'ять інших кандидаток були проголошені "бояринями української преси Канади". Стали ними: Аня Миндюк, ("Новий Шлях"), Надя Цибенко ("Молода Україна"), Маруся Верес ("Горизонти"), Люба Бурій ("Крилаті"), Люба Мороз ("Гомін України"), Марійка Бойко ("Нові Дні"), Оленка Олешня ("Дороговказ"), Аріядна Охримович ("Ми і Світ") і Леся Шліхта ("Сумківець").

Церемонію коронування кралі і князівен виконала наша відома телевізійна зірка Джупітт, яка при цій нагоді сказала теж кілька теплих слів по-українському і англійському до мікрофону. Гості равту, яких було понад 450 осіб, вітали її не менше ентузіастично як кравлю і князівни української преси. Несподіваною почесною гостею була на равті відома українська діячка і президент Міської Ради міста Дітройт, Міч. у США, Маруся Бек, яку публіка також оваційно привітала.

Сензацією равту була, крім дефіляди кравль, весела дефіляда журналістів, членів Спілки Українських

Сензацією равту була, крім дефіляди кравль, весела дефіляда журналістів, членів Спілки Українських Журналістів (СУЖ), які з великими срібними перами величини справжніх руніць (роботи п. В. Бучка) вмащували на залю і, ставши напроти себе двома лавами, вступили в "журналістичний бій". Бій припинила поява на "побосвиці" кралі української преси і двох князівен та

заклик кралі до миру. Журналісти покірно приклали перед своєю кравлею на коліно, а потім відправили її і князівен до "престола" і з ними відфотографувалися.

Після коронування кравль і дефіляди журналістів забава, під вмілим проводом майстра церемонії п. Богдана Синишина, набрала ще більшого розмаху і охоти та була, як кажуть, найкращою забавою карнавалового сезону Торонта в цьому році.

Після церемонії коронування кравля української преси в Канаді на 1968 р. ст. пл. Леся Дмитрів відфотографувалася з адміністратором "Юнака" пл. сен. Омеляном Тарнавським. Кандидатка "Юнака" на кравлю ст. пл. Леся Дмитрів з Торонта, є студенткою 1-ого року торонтського університету на відділі модерних мов, абсолювенткою Курсів Українознавства ім. гетьмана Івана Мазепи, членом Українського Студентського Клубу, активною новацькою виховницею, членом танцювальної групи "Верховинці" в Торонті та абсолювенткою Музичної Консерваторії з гри на фортепіані.

Всі світлинні з Равту Української Преси виконало фотографічне заведення панства Кутових "Стівен Фото студіо" в Торонті вул. Блор Захід 927, телефон: 531-0777.

Телевізійна зірка Джупітт коронує кандидатку "Юнака" ст. пл. Леся Дмитрів кравлею української преси. Зліва князівни Оленка Головата, зправа минулорічна кравля ст. пл. Іванка Боднарчук.

наша пошта

● "З нагоди Різдва Христового та Нового Року прошу прийняти для співробітників Редакції і Адміністрації "Юнака" наші найщиріші побажання кріпкого здоров'я та найкращих успіхів і задоволення з праці. У попередньому листі я згадувала, що в грудні відбудеться станична імпреза з ціллю придбання фондів для "Юнака" і "Готуйся". Відбувся вечір слова, пісні, музики і танку з моральним і матеріальним успіхом. У залученні пересилаю чек на \$50.00 на пресовий фонд "Юнака". Може наші юначки пришлють допис про цей вечір і знімку до "Юнака". — Остаю з дружнім привітом Скобі! — **Пл. сен. Люба Крупа, кошова, Трентон, США.**

● "Високоповажані Панове! Управа Української Народньої Каси в Монреалі рішила призначити на прес-фонд "Юнака" суму \$50.00. Чек у долученні. Розуміючи вагу друкованого слова для нашої молоді, спішимо хоч невеликою сумою спричинитися до так важливого діла, яке Ви виконujete вже від років. Бажаємо Вам у Новому Році ще більших успіхів і витривалости у Вашій праці. Щастя Вам Боже! Остаємо з належною пошаною". — **За Управу Української Народньої Каси у Монреалі — Микола Андрухів, заступник справника.**

● "...Прочу прийняти до відома, що гурток "Маки" із 44-ого Куреня УПЮ-ок у Ньюарку, США, видав ще одне число газетки, яку ми назвали "Мрія". Пересилаємо Вам один примірник "Мрії" для Вашої інформації та дальшого вжитку. — Скобі! — **За провід гуртка "Маки": пл. розв. Ляля Мельник, Ньюарк, США.**

● "...Дорогий Юначе! Недавно наш гурток "Лебеді" з 18-ого куреня ім. Олени Пчілки в Нью-Йорку обіцяв прислати до Вас збірник нашої гурткової праці. Тому оце пересилаємо Вам нашу гурткову газетку. Це праця усіх членок нашого гуртка, і це допомогло нам здати вмілості із журналістики. Не дуже нам добре вийшов друк, але це наша перша спроба і напевно в майбутньому це виправимо. Просимо ласкаво переглянути нашу газетку та вмістити в "Юнаку" з неї дотис під наголовком "Маніфестація за волю України під час Світового Конгресу Вільних Українців". Думаємо, що буде корисно всім читачам "Юнака" це прочитати. З цим листом пересилаємо також \$10.00 на пресовий фонд "Юнака" від дев'ятох членок нашого гуртка "Лебеді" та від нашої подружки — впорядниці ст. пл. Люби Данилишин. — Скобі! — **За провід гуртка УПЮ-ок "Лебеді": пл. уч. Анна Туринська, гурткова, пл. уч. Марта Кандж, писар, Нью-Йорк, США.**

● "...Дорогий Юначе! Пересилаю передплату на 1968 рік. Також пересилаю слова та ноти до пісні, яку моя мати часто співає. Цю пісню скомпонував український студент із Гуцульщини. Якщо уважаєте за відповідне, прошу помістити цю пісню в "Юнаку". Будемо дуже раді обидві з мамою. Читаю "Юнака" з охотою кожного разу, як лише до мене прийде. Пересилаю \$1.00 на пресфонд "Юнака". Скобі! — **Пл. уч. Наталка Стріпельська, Монреаль, Канада.**

● Гурток "Карпатські Дзвіночки" з 38 Куреня УПЮ-ок ім. Марусі Тарасенко у Пасейку, США, лише до нас: "До Редакції "Юнака", Торонто, Канада. Хочемо виявити свою думку і щирі подяку за так гарно редагованого "Юнака", якого дістаємо кожного місяця. Нам усім подобалися зокрема ілюстровані сторінки "Пізнай свій край", якого ми не знаємо, а про який чуємо від своїх батьків і виховників у Пласті. Також з великим захопленням читаємо статті під наголовком "Сучасні визначні українці", на мистецькі теми і, очевидно, усі усмішки. Поради Подруги Дади дуже часто дають нам відповіді на всякі наші запити. Приємно нам читати також про всіх інших пластунів і пластунок, розкинутих по цілому світі. Ми — юначки з гуртка "Карпатські Дзвіночки" бажаємо Вам успіхів у майбутньому у так трудній, дбайливій і жертковій праці, яка нам усім приносить так багато користи. Скобі! — **Пл. уч. Зірка Гіричак — гурткова гуртка "Карпатські Дзвіночки", Пасейк, США.**

● "...Дорогий Юначе! Пересилаю передплату \$5.00 на рік 1968. Мені Ти дуже подобався." Скобі! — **Пл. юн. Марта Кічоровська, Адельфі, США.**

● Один із наших юних читачів з Югославії, що на основі дарункової передплати дістає тепер нашого "Юнака", написав до нашої адміністрації з нагоди різдвяних свят: "З нагоди Різдва Христового і Нового Року засилаю редакції і адміністрації "Юнака" найкращі побажання... Весело Вам колядую нашу українську колядку — "Бог предвічний народився..." Отримав "Юнака" за жовтень і листопад. Дуже мені подобається. Дякую Вам усім за дар. Бажаю багато успіхів у праці і щиро Вас здоровлю" — **учень Ромко Н., Загреб, Югославія.** Від Редакції: З певних причин не подаємо повного привіта цього нашого друга.

● "До Хвальної Адміністрації журналу "Юнак", Торонто, Онт. — Хвальна Адміністрація! В долученні пересилаю чека на 50.00 дол. як мою скромну пожертву на пресовий фонд Вашого знаменитого журналу "Юнак", який не тільки мій син, але і я з незвичайною увагою читаємо. Я сам як колишній пластун (хоч дуже короткого тривання, бо вкортці після зорганізування нашого гуртка в Станиславові, якого "братчиком" був ред. Петро Рогатинський, тепер у Дітроїті) високо доцінюю корисну для української молоді працю, виконувану Вашою організацією, а зокрема знаменито редагований і прекрасно оформлений журнал "Юнак". Щастя Вам Боже у Вашій праці! — З глибокою для Вас пошаною" — **Нестор Ріпецький, Торонто, Канада.**

● "...У прилозі висилаю поштовим переказом \$5.00 на передплату "Юнака" на 1968 рік. Христос Рождається!" — **Єпископ Борис Яковлевич, Вінніпег, Канада.**

● "...Рідна Школа в Рочестері висилає чек на суму \$5.00 як передплату на журнал "Юнак". — **Д-р Степан Чорний, директор школи, Рочестер, США.**

Від адміністрації

ПОЖЕРТВИ НА ПРЕСФОНД "ЮНАКА"

Юначки-самітниця у США замість квітів на свіжу могилу пл. уч. Оксани Мостович з Люїсвілл, Кентакі, США	\$30,00
36-ий курінь УПЮначок ім. Олени Кисілевської, Чікаго, США, замість квітів на свіжу могилу незабутньої опікунки свого куреня бл. п. Марії Яримович	25,00
пл. уч. Ірина Мостович, Лексінгтон, США, замість квітів на свіжу могилу невіджалуваної двоюрідної сестри пл. уч. Оксани Мостович	10,00
Гурток "Лебеді", 18-ий курінь УПЮначок ім. Олени Пчілки, Нью-Йорк, США	10,00
Управа Пластпритчу в Чікаго, США, замість квітів на могилу бл. п. Петра Сарапука	10,00
пл. розв. Андрій Ярош з нагоди здавки 2-ої пластової проби, Форест Гіллс, США	5,00
пл. сен. Богданна Титла, Гасбр'ук Гайтс, США	5,00
пл. юн. Анна Слюсарчук, Дітройт, США	5,00
пл. сен. Богдан Пендзей, Торонто, Канада	5,00
пл. юн. Роман Кизик, Нью-Гейвен, США	5,00
пл. сен. д-р Орест Гаврилюк, Форн Белвір, США	5,00
пл. юн. Артур Белендюк, Аппер Монтклер, США	3,50
пл. юн. Гута Панчук, Чікаго, США	3,00
пл. сен. Ярослав Лучань, Гартфорд, США	3,00
пл. сен. Василь Ісаїв, Аахен, Німеччина	2,70
пл. сен. Осип Стецюра, Рівердейл, США	2,50
пл. юн. Віра Никифорул, Джексон Гайтс, США	2,00
пл. юн. Христия Зимна, Нью-Йорк, США	2,00
ст. пл. Юрій Плотича, Торонто, Канада	2,00

пл. юн. Юрій Тарнавський, Торонто, Канада	2,00
пл. юн. Ігор Савчук, Будсайд, США	2,00
пл. юн. Тетяна Артимішин, Філадельфія, США	2,00
пл. уч. Остап Дідух, Монреаль, Канада	2,00
ст. пл. Петро Срібняк, Вінніпег, Канада	2,00
пл. юн. Тоня Штіль, Париж, Франція	2,00
пл. юн. Оксана Касіян, Чікаго, США	2,00
пл. юн. Роман Процик, Філадельфія, США	1,00
ст. пл. Дарія Баран, Нью-Йорк, США	1,00
пл. сен. Надія Гафтович, Гартфорд, США	1,00
ст. пл. Роман Турчиневиц, Торонто, Канада	1,00
пл. юн. Євген Волошин, Акрон, США	1,00
пл. юн. Ігор Голінка, Вінніпег, Канада	1,00
пл. юн. Михайло Нечай, Монреаль, Канада	1,00
пл. уч. Наталка Стрілецька, Монреаль, Канада	1,00
пл. юн. Ліля Мартинець, Рочестер, США	1,00
пл. юн. Богдан Шкляр, Монреаль, Канада	1,00
п. Маріян Коць, Аппер Монтклер, США	0,50
Разом у цьому списку	\$150,20

● На покриття коштів видавання та на дальшу розбудову "Юнака" не вистачає самих передплат.

● За останні три роки значно збільшилися кошти видавання "Юнака", зокрема наступила велика підвищення ціни паперу, друкарських коштів і поштових оплат, а передплата (в Канаді і США 5,00 дол. річно) залишилася така сама, як була ще в 1965 р. Через те наш "Юнак" потребує додаткових прибутків.

● Тому кожний передплатник "Юнака" повинен раз у рік скласти пожертву на пресфонд свого журналу!

● Кожний гурток і кожний курінь пластових юнаків чи юначок повинен також раз у рік скласти пожертву на пресфонд "Юнака".

УСІ ЖЕРТВУЙМО НА ПРЕСФОНД "ЮНАКА"!

УСМІХНИСЯ!

ТОЧНО ПО РЕЦЕПТУ

Під час обіду, коли чоловік їв м'ясо, він запитав у жінки:

— Мені здається, що воно недодарене.

— Чому ж. — відповіла жінка. — я його варила точно по рецепту. Два фунти м'яса повинні варитися одну годину. А я купила один фунт і варила півгодини.

ПІШЛА ДО СУСІДКИ

Знайома, зайшовши до хати, запитала малого Івася:

— А де твоя мама?

— Та пішла до сусідки на п'ять хвилин.

— А давно?

— Та вже з годину тому.

ВТІШИВ

Трофим. — Бачиш друже, я вже майже лисий...

Іван. — То не біда. Зате не будеш сивий!

ВЕСЕЛКА

144 Друга Євсеню в Нью-Йорку
(в Пластовому Домі)
Tel.: ORegon 4-9576/79-98

Відкрита щодня від вчасного ранку до пізньої ночі.

Зимні і теплі перекуски, сніданки, полуденки, содові води, морозиво, солодоші — теж вибагливі, імпортовані.

Шкільні канцелярії, українські і чужомовні часописи "Веселка" є улюбленим місцем зустрічей нашої молоді!

ПЛАСТОВЕ ПІДПРИЄМСТВО

МОЛОДЕ ЖИТТЯ

Єдина пластова крамниця у США має на складі:

♦ пластові однострої ♦ пластові відзнаки до одностроїв і таборовий виряд ♦ пластову літературу ♦

MOLODE ZYTTLIA, Inc.

302 E. — 9th St.,

New York 3, N. Y., U.S.A.

ОЩАДНІСТЬ

це прикмета кожного доброго пластуна
та кожної доброї пластунки.

ПЛАСУНИ й ПЛАСУНКИ!

Складайте Ваші ощадності в нашій найбільшій і найстаршій у Торонті кредитівці

Українська Кредитова Спілка

297 College St. — Toronto 2B, Ont.
Tel.: 922-1402

Пластун Ти, юнак?

ОЩАДНІСТЬ — Твій знак!

Щадити щоденно учись!

Як будеш студент,

Той доляр, той цент

Тобі допоможе колись

Здобути знання, прожиток, ім'я!

● ЗА ОЩАДНОСТЕВІ ВКЛАДИ «Самопоміч» платить $4\frac{1}{2}\%$ ДИВІДЕНДИ.

● КОЖНА СУМА ВКЛАДУ враз із усіма фондами має своє ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА „САМОПОМІЧ“ У ЧІКАГО

2351 West Chicago Ave. — Tel.: HU 9-0520
Chicago, Ill., 60622, U.S.A.

ЗДОРОВИЙ і СМАЧНИЙ ХЛІБ

та всякі інші печива
випікають

УКРАЇНСЬКІ ПЕКАРНІ

власниками яких є

Анна і Роман Вжесневські

The Future Bakery

735 Queen St., West-Toronto, Ontario

Tel.: EM 8-4235

★★★

Home Town Bakery

164 Kane Ave., Toronto(Ontario

Tel.: RO 7-7246

Замість квітів на свіжу могилу

БЛ. П. ПЕТРА САРАПУКА

батька п. О. Турчин — члена Управи Пласт-прияту при Пластовій Станиці в Чикаго, США, складаємо 10.00 дол. на пресфонд "Юнака".

УПРАВА ПЛАСТПРИЯТУ
в Чикаго, США

Замість квітів на свіжу могилу

моєї дорогої, невіджалуваної
двоюрідної сестри

ПЛ. УЧ. ОКСАНИ МОСТОВИЧ

з Люїсвілл, Кентакі, США,
що ненадійно згинула трагічно із своїми батьками в автовій катастрофі 19 січня ц р., складає 10.000 дол. на прес фонд "Юнака".

Пл. уч. ІРИНА МОСТОВИЧ
Лексінгтон, Кентакі, США

Замість квітів на свіжу могилу

ПЛ. УЧ. ОКСАНИ МОСТОВИЧ

з Люїсвілл, Кентакі, США

складаємо 10.00 дол.
на пресфонд "Юнака".

Гурток "РУСАЛКИ"
36 Курінь УПЮ-ок
ім. Олени Кисілевської
Чикаго, США

Нормально банки платять за ощадності 3 відсотки. За Ваші ощадності **НА СПЕЦІАЛЬНОМУ ЮНАЦЬКОМУ КОНТІ** в нашій кредитівці одержите: **$5\frac{1}{2}\%$**

ЩАДІТЬ МІСЯЧНО
по 5.00 долярів
а після 5 років одержите

343.00 дол.

СКЛАДАЙТЕ СВОЇ ОЩАДНОСТІ
в українській кредитівці

"БУДУЧНІСТЬ"
КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА В ТОРОНТО

140 Bathurst St.

Toronto 2B, Ont.

СИНІЦЯ

СОЛОВЕЙ

ЛАСТІВКА

ПІДСНІЖНИК

БАРВІНОК

ФІЯЛКА

БДЖОЛА

В Пластовій кооперативі ПЛАЙ

PLY CO-OP LTD., 768 Queen St. W., Toronto 3, Ont.

ЗАМОВЛЯЙТЕ ПЛАСТОВІ ВІДЗНАКИ

- новацьких роїв і гнізд
- юнацьких гуртків і куренів
- новацьких і юнацьких прикрас
- нов. і мн. ієнітів умілостей

БОРСУК

ІЖАК

КАЖАН

БОБЕР

САЙГАК

ЛИС

РИСЬ

ЗАЄЦЬ

КУПУЙТЕ В НАС ТАКОЖ:
 ★ всякі інші пластові відзнаки ★ усі частини пластових
 одностроїв ★ таборовий виряд ★ спортове приладдя
 ★ усі пластові видання, а зокрема обов'язковий для юнац-
 тва посібник, автором якого є основник Пласту
ПРОФ. Д-Р ОЛЕКСАНДЕР ТИСОВСЬКИЙ (ДРОТ)

Життя в Пласті

544 сторін • багато ілюстрацій • ціна 6.50 дол.

- * КУПУЙТЕ В ПЛАСТОВІЙ КООПЕРАТИВІ «ПЛАЙ»!
- * ЧИСТИЙ ПРИБУТОК КООПЕРАТИВИ «ПЛАЙ» ПРИЗНАЧЕНИЙ НА ВИХОВНІ ЦІЛІ ПЛАСТУ!

ВОВК

ВЕДМІДЬ

ЛЕОПАРД

КОБРА

ОРЕЛ

СОКІЛ

ГОТУР

ТАРПАН